

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/18

URBROJ: 65-23-08

Zagreb, 7. lipnja 2023.

P.Z. br. 466

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o osobnoj asistenciji***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 7. lipnja 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i državne tajnice Margaretu Mađerić i Mariju Pletikosu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/165

URBROJ: 50301-04/12-23-8

Zagreb, 7. lipnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o osobnoj asistenciji

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o osobnoj asistenciji.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i državne tajnice Margaretu Maderić i Mariju Pletikosu.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSOBNOJ ASISTENCIJI

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSOBNOJ ASISTENCIJI

DIO PRVI

UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se usluga osobne asistencije, sadržaj i način pružanja usluge, korisnici usluge, postupak za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije, uvjeti za priznavanje prava na uslugu, uvjeti za osobnog asistenta, komunikacijskog posrednika i videćeg pratitelja, uvjeti za pružatelje usluga, ugovaranje usluge, imenovanje, sastav i zadaća Komisije za procjenu potreba korisnika za uslugom osobne asistencije, evidencije, nadzor, financiranje usluge te druga pitanja značajna za pružanje usluge osobne asistencije.

(2) Ovim Zakonom uređuje se potpora pomoćnika u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju i stručnih komunikacijskih posrednika gluhim, naglušim i gluhoslijepim učenicima tijekom odgojno-obrazovnog procesa, uvjeti za priznavanje potpore, nadležnost za odlučivanje o priznavanju potpore, te druga pitanja značajna za pružanje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Ciljevi i svrha osobne asistencije i potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa

Članak 2.

(1) Osobna asistencija je socijalna usluga kojom se osigurava pomoć i podrška osobi s invaliditetom u aktivnostima koje ne može izvoditi sama radi vrste i stupnja invaliditeta, a koje su joj svakodnevno potrebne u kući i izvan kuće, te pomoć i podrška u komunikaciji i primanju informacija, a u svrhu većeg stupnja samostalnosti i uključenosti u zajednicu, zaštite i osiguravanja ljudskih prava osobe s invaliditetom, kao i ostvarivanja ravnopravnosti s drugima.

(2) Potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa učeniku s teškoćama u razvoju pruža pomoćnik u nastavi u zadacima koji zahtijevaju komunikacijsku, senzornu i motoričku aktivnost učenika, u kretanju, pri uzimanju hrane i pića, u obavljanju higijenskih potreba, u svakodnevnim nastavnim, izvannastavnim i izvanučioničkim aktivnostima sa svrhom izjednačavanja mogućnosti u obrazovanju s tendencijom osamostaljivanja učenika u školskoj sredini.

(3) Potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa učeniku s teškoćama u razvoju pruža stručni komunikacijski posrednik u onom sustavu komunikacije koji preferira gluhi, nagluhi ili gluhoslijepi učenik: hrvatski znakovni jezik, prilagođeni hrvatski znakovni jezik ili ostale sustave komunikacije koji se temelje na hrvatskome jeziku sa svrhom izjednačavanja mogućnosti u obrazovanju s tendencijom sudjelovanja u školskoj sredini.

*Načela osobne asistencije***Članak 3.**

U provedbi ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju načela Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i načela propisana zakonom kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.

*Načela potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa***Članak 4.**

U provedbi ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju načela Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, Konvencije o pravima djeteta Ujedinjenih naroda kao i načela propisana zakonom kojim se uređuje djelatnost odgoja i obrazovanja.

*Definicije pojmova***Članak 5.**

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *osoba s invaliditetom* je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima
2. *osobni asistent* je fizička osoba zaposlena kod pružatelja usluge osobne asistencije koja osobi s invaliditetom pruža pomoć i podršku u svakodnevnim aktivnostima koje osoba s invaliditetom nije u mogućnosti samostalno obavljati poštujući uputu korisnika o načinu pružanja pomoći i podrške u svrhu osiguravanja kvalitetnije usluge
3. *komunikacijski posrednik* je fizička osoba zaposlena kod pružatelja usluge osobne asistencije koja prenosi informaciju između osobe s oštećenjem sluha ili gluhoslijepe osobe i čujuće okoline i to u obliku komunikacije koju preferira osoba s oštećenjem sluha ili gluhoslijepa osoba
4. *komunikacijski posrednik za gluhe* je fizička osoba zaposlena kod pružatelja usluge osobne asistencije koja ima odgovarajuće vještine, znanja i sposobnosti u korištenju hrvatskog znakovnog jezika i ostalih sustava komunikacije koji se temelje na hrvatskom jeziku
5. *komunikacijski posrednik za gluhoslijepe* je fizička osoba zaposlena kod pružatelja usluge osobne asistencije koja ima odgovarajuće vještine, znanja i sposobnosti u korištenju hrvatskog znakovnog jezika i njegovih prilagodbi i ostalih sustava komunikacije koje gluhoslijepe osobe koriste, te koji ima dodatna znanja i vještina za opisivanje okoline i pružanje podrške u kretanju gluhoslijepim osobama
6. *videći pratitelj* je fizička osoba zaposlena kod pružatelja usluge osobne asistencije koja ima odgovarajuće vještine, znanja i sposobnosti za pružanje usluge pratnje i pomoći osobi s oštećenjem vida u svakodnevnim aktivnostima sukladno njihovim potrebama
7. *potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa* je potpora koju pruža pomoćnik u nastavi ili stručni komunikacijski posrednik učeniku s teškoćama u razvoju u svakodnevnim nastavnim, izvannastavnim i izvanučioničkim aktivnostima

8. *pomoćnik u nastavi* je osoba koja pruža neposrednu potporu učeniku s teškoćama u razvoju tijekom odgojno-obrazovnog procesa
9. *stručni komunikacijski posrednik* je osoba koja pruža komunikacijsku potporu gluhim, nagluhim i gluhoslijepim učenicima tijekom odgojno-obrazovnog procesa
10. *učenik s teškoćama u razvoju* je učenik čije sposobnosti u međudjelovanju s čimbenicima iz okoline ograničavaju njegovo puno, učinkovito i ravnopravno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu s ostalim učenicima, a proizlaze iz tjelesnih, intelektualnih, osjetilnih oštećenja i poremećaja funkcija ili kombinacije više vrsta oštećenja i poremećaja te se manifestiraju tijekom razvojne dobi i prisutne su tijekom čitavog života osobe
11. *korisnik* usluge osobne asistencije je osoba s invaliditetom koja je navršila 18 godina i koja pravo na uslugu osobne asistencije ostvaruje temeljem ovoga Zakona
12. *samac* je osoba koja živi sama
13. *kućanstvo* je zajednica osoba koje zajedno žive i podmiruju troškove života
14. *prihod* su novčana sredstva ostvarena po osnovi rada, mirovine, primitaka od imovine ili na neki drugi način ostvaren u tuzemstvu i inozemstvu umanjen za iznos uplaćenog poreza i prireza
15. *lista procjene potreba korisnika* je obrazac u kojem Komisija za procjenu potreba korisnika za uslugom osobne asistencije u suradnji s korisnikom, odnosno njegovim zakonskim zastupnikom utvrđuje aktivnosti koje će za potrebe korisnika usluge osobne asistencije obavljati osobni asistent, komunikacijski posrednik ili videći pratitelj, u kojim situacijama i kada će obavljati navedene aktivnosti te potreban broj sati pružanja usluge.

Rodno značenje pojmova

Članak 6.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Pružanje usluge osobne asistencije i potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa

Članak 7.

(1) Uslugu osobne asistencije osobi s tjelesnim, intelektualnim ili mentalnim oštećenjem pruža osobni asistent sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Uslugu osobne asistencije osobi s oštećenjem sluha i gluhoslijepoj osobi pruža komunikacijski posrednik sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Uslugu osobne asistencije osobi s oštećenjem vida pruža videći pratitelj sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa učeniku s teškoćama u razvoju pruža pomoćnik u nastavi sukladno odredbama ovoga Zakona.

(5) Potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa gluhim, nagluhim i gluhoslijepim učenicima pruža stručni komunikacijski posrednik sukladno odredbama ovoga Zakona.

*Sadržaj osobne asistencije i potpore
tijekom odgojno-obrazovnog procesa*

Članak 8.

(1) Osobna asistencija može obuhvatiti:

- obavljanje kućanskih poslova, uključujući i organiziranje prehrane, koje korisnik nije u mogućnosti samostalno obaviti ili koje umjesto korisnika nisu u mogućnosti obaviti članovi kućanstva
- hranjenje
- održavanje osobne higijene
- omogućavanje mobiliteta i kretanja
- rukovanje pomagalicama
- pratnju i pomoć u različitim socijalnim aktivnostima, uključujući i putovanja unutar i izvan Republike Hrvatske
- pomoć pri obavljanju administrativnih aktivnosti
- pružanje podrške u komunikaciji između osobe s oštećenjem sluha i čujuće okoline u svrhu pristupa informacijama u svim područjima života
- pružanje podrške u kretanju gluhoslijepim osobama te podrške u komunikaciji između gluhoslijepih osoba i okoline, u svrhu pristupa informacijama u svim područjima života.

(2) Potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi može obuhvatiti:

- potporu u komunikaciji i socijalnoj uključenosti
- potporu u kretanju
- potporu pri uzimanju hrane i pića
- potporu u obavljanju higijenskih potreba
- potporu u obavljanju školskih aktivnosti i zadataka te
- suradnju s radnicima škole kao i s vršnjacima učenika s teškoćama u razvoju u razredu.

(3) Potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža stručni komunikacijski posrednik može obuhvatiti:

- pružanje komunikacijske potpore u onom sustavu komunikacije koji učenik preferira
- pripremanje za nastavu i neposredni rad s učenicom u svrhu objašnjavanja/prevođenja određenih pojmova učeniku prema uputama učitelja/nastavnika
- pružanje potpore učeniku pri uporabi radnih materijala i korištenju udžbenika
- dodatno objašnjavanje/prevođenje pojmova učeniku

- poticanje učenika na pisanje i izražavanje u onom sustavu komunikacije koji učenik preferira, a u skladu s učenikovim mogućnostima i sklonostima
- poticanje učenika na suradnju s ostalim učenicima
- pružanje potpore u kretanju za gluhoslijepe učenike i osiguravanje prenošenja vizualnih/auditivnih informacija
- ispisivanje na računalu teksta izlaganja predavača tijekom nastave
- suradnju s učiteljima/nastavnicima i stručnim suradnicima
- obavljanje ostalih poslova iz stavka 2. ovoga članka sukladno potrebama učenika.

Potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa

Članak 9.

(1) Potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa obuhvaća ispunjavanje posebnih odgojno-obrazovnih potreba učenika s teškoćama u razvoju u svrhu izjednačavanja mogućnosti za sudjelovanje u odgojno-obrazovnome procesu na ravnopravnoj osnovi s drugim učenicima te osamostaljivanja učenika.

(2) Pružanje potpore iz stavka 1. ovoga članka osigurava osnivač odgojno-obrazovne ustanove sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Pružanje potpore iz stavka 1. ovoga članka u drugim javnim ustanovama koje provode djelatnost odgoja i obrazovanja, a osnivač je Republika Hrvatska osigurava ministarstvo nadležno za obrazovanje.

(4) Način i sadržaj osposobljavanja i obavljanja poslova pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika te druga pitanja značajna za pružanje potpore pravilnikom propisuje ministar nadležan za obrazovanje.

Izvori sredstava

Članak 10.

(1) Sredstva za financiranje usluge osobne asistencije osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Troškove nastale neposrednim pružanjem usluge osobne asistencije korisniku, a koji nisu obuhvaćeni cijenom usluge osobne asistencije utvrđene pravilnikom kojim se uređuje način utvrđivanja cijene usluge osobne asistencije, snosi korisnik usluge poštujući prava fizičke osobe zaposlene kod pružatelja usluge koja proizlaze iz rada.

(3) Sredstva za financiranje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa osiguravaju se iz proračuna osnivača, sredstava dijela prihoda od igara na sreću i Europskog socijalnog fonda +, sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i iz drugih izvora.

DIO DRUGI**PRAVO NA USLUGU OSOBNE ASISTENCIJE I POTPORU TIJEKOM ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA - UVJETI****POGLAVLJE I.****UVJETI ZA PRIZNAVANJE PRAVA NA
USLUGU OSOBNE ASISTENCIJE I POTPORU TIJEKOM ODGOJNO-
OBRAZOVNOG PROCESA**

Državljanstvo, prebivalište i boravak kao uvjet

Članak 11.

(1) Pravo na uslugu osobne asistencije može se priznati hrvatskom državljaninu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, strancu sa stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj i osobi bez državljanstva s privremenim i stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, državljaninu države članice Europskog gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni boravak u Republici Hrvatskoj te državljaninu treće zemlje s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj.

(2) Stranac pod supsidijarnom zaštitom, azilant i stranac pod privremenom zaštitom te članovi njihove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, kao i stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima, mogu ostvariti pravo na uslugu osobne asistencije pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, zakonima kojima je uređena zaštita od trgovanja ljudima i zakonom kojim se uređuje status, prava i obveze osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom.

(3) Pravo na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa može se priznati učeniku s teškoćama u razvoju hrvatskom državljaninu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, strancu sa stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, osobi bez državljanstva s privremenim i stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, strancu pod supsidijarnom zaštitom, azilantu i strancu pod privremenom zaštitom, učeniku s teškoćama u razvoju državljaninu države članice Europskog gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni boravak u Republici Hrvatskoj te učeniku s teškoćama u razvoju državljaninu treće zemlje s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj koji ima rješenjem upravnog tijela u županiji nadležnog za poslove obrazovanja odnosno Gradskog ureda Grada Zagreba nadležnog za poslove obrazovanja (u daljnjem tekstu: Upravni odjel, odnosno Gradski ured) određen primjeren program osnovnog ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja.

*Uvjeti za priznavanje prava na
uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent*

Članak 12.

Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent priznaje se osobi s tjelesnim, intelektualnim ili mentalnim oštećenjem kod koje je utvrđen treći ili četvrti stupanj

težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja, koja je navršila 18 godina te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

*Zapreke za priznavanje prava na
uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent*

Članak 13.

Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent ne može ostvariti osoba:

- koja ostvaruje uslugu pomoći u kući temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugog propisa
- kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugog propisa
- čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja za potrebu skrbi o njoj temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi, osim u slučaju propisanom člankom 34. stavcima 4., 5. i 6. ovoga Zakona
- koja ostvaruje pravo na njegovatelja temeljem drugih propisa
- koja se nalazi u istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora
- koja ostvaruje uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj.

*Uvjeti za priznavanje prava na
uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik*

Članak 14.

(1) Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhe priznaje se osobi s oštećenjem sluha drugog, trećeg ili četvrtog stupanja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja, koja je navršila 18 godina te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

(2) Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhoslijepe priznaje se gluhoslijepoj osobi koja je navršila 18 godina kod koje je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

*Uvjeti za priznavanje prava na
uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj*

Članak 15.

Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj priznaje se osobi s oštećenjem vida kod koje je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja, koja je navršila 18 godina te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

*Zapreke za priznavanje prava na
uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj*

Članak 16.

Pravo na uslugu videćeg pratitelja ne može ostvariti osoba:

- kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugog propisa
- čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja za potrebu skrbi o njoj temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi
- koja ostvaruje pravo na njegovatelja temeljem drugih propisa
- kojoj član kućanstva može pružiti uslugu pratnje i pomoći u svakodnevnim aktivnostima sukladno njihovim potrebama
- koja se nalazi u istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora
- koja ostvaruje uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent.

*Uvjeti za priznavanje potpore
tijekom odgojno-obrazovnog procesa*

Članak 17.

(1) Pravo na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi priznaje se učeniku s teškoćama u razvoju kod kojeg je rješenjem Upravnog odjela, odnosno Gradskog ureda određen primjeren program osnovnog ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja.

(2) Pravo na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi priznaje se učeniku s teškoćama u razvoju koji svladava nastavni plan i program škole koju pohađa, ali ima veće teškoće koje ga sprječavaju u samostalnom funkcioniranju te treba stalnu ili povremenu potporu pomoćnika u nastavi, a koje se odnose na:

- veće teškoće u motoričkom funkcioniranju donjih i/ili gornjih ekstremiteta
- veće teškoće u komunikaciji i socijalnim interakcijama te senzornoj integraciji, a povezane su s poremećajima iz autističnoga spektra
- veće teškoće u intelektualnom funkcioniranju udružene s drugim utjecajnim teškoćama
- veće teškoće proizašle oštećenjem vida
- veće teškoće koje se manifestiraju u ponašanju tako da ih ometaju u funkcioniranju i ugrožavaju njihovu fizičku sigurnost i/ili fizičku sigurnost drugih učenika.

(3) Pravo na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža stručni komunikacijski posrednik priznaje se učeniku s teškoćama u razvoju, odnosno gluhom, nagluhom i gluhoslijepom učeniku kod kojeg je rješenjem Upravnog odjela, odnosno Gradskog ureda određen primjeren program osnovnog ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja.

POGLAVLJE II.

UVJETI ZA OSOBNOG ASISTENTA, KOMUNIKACIJSKOG POSREDNIKA, VIDEĆEG PRATITELJA, POMOĆNIKA U NASTAVI I STRUČNOG KOMUNIKACIJSKOG POSREDNIKA

Uvjeti za osobnog asistenta

Članak 18.

(1) Osobni asistent mora biti punoljetna zdravstveno sposobna osoba koja ima završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za osobnog asistenta i:

- najmanje razinu obrazovanja 4.1. ili 4.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (u daljnjem tekstu: HKO) ili
- najmanje razinu obrazovanja 1 HKO-a i završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja za zanimanje njegovatelj.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osobni asistent može biti osoba koja ne ispunjava uvjet završenog programa obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za osobnog asistenta iz stavka 1. ovoga članka, ako je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završila edukaciju za osobnog asistenta u trajanju od najmanje deset sati i ispunjava ostale uvjete za osobnog asistenta propisane ovim Zakonom.

(3) Osobni asistent ne može pružati uslugu osobne asistencije svom članu obitelji osim u slučaju kada na području pružanja usluge nije moguće zaposliti osobnog asistenta ili ako to zahtijeva korisnik zbog specifičnih uvjeta pružanja usluge i potreba korisnika, ako isto nije u suprotnosti s interesima korisnika.

Uvjeti za komunikacijskog posrednika

Članak 19.

(1) Komunikacijski posrednik mora biti punoljetna zdravstveno sposobna osoba koja ima završeno najmanje razinu obrazovanja 4.1. ili 4.2. HKO-a.

(2) Komunikacijski posrednik za gluhe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka mora imati završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u za prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika koji uključuje položen ispit razine B2 o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(3) Komunikacijski posrednik za gluhe osobe koji pruža komunikacijsku podršku u ostalim sustavima komunikacije mora pored uvjeta propisanih stavkom 1. ovoga članka imati završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) u ostalim sustavima komunikacije.

(4) Komunikacijski posrednik za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

- završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) o prilagodbama hrvatskog znakovnog jezika, pristupu, komunikaciji i prevođenju gluhoslijepim osobama koja dodatno uključuje i svladavanje opisivanja okoline te vođenje u vidu pratnje gluhoslijepe osobe i
- završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u za prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika koji uključuje položen ispit razine B2 o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(5) Komunikacijski posrednik za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku u ostalim sustavima komunikacije osim uvjeta stavka iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

- završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) o prilagodbama hrvatskog znakovnog jezika, pristupu, komunikaciji i prevođenju gluhoslijepim osobama koja dodatno uključuje i svladavanje opisivanja okoline te vođenje u vidu pratnje gluhoslijepe osobe i
- završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u osposobljavanja za pružanje komunikacijske podrške gluhoslijepim osobama u ostalim sustavima komunikacije koji uključuje položen ispit razine A2 o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(6) Komunikacijski posrednik ne može pružati uslugu osobne asistencije svom članu obitelji osim u slučaju kada na području pružanja usluge nije moguće zaposliti komunikacijskog posrednika ili ako to zahtijeva korisnik zbog specifičnih uvjeta pružanja usluge i potreba korisnika, ako isto nije u suprotnosti s interesima korisnika.

Uvjeti za videćeg pratitelja

Članak 20.

Videći pratitelj mora biti punoljetna zdravstveno sposobna osoba koja ima završeno najmanje razinu obrazovanja 4.1. ili 4.2. HKO-a i završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za videćeg pratitelja.

Uvjeti za pomoćnika u nastavi

Članak 21.

(1) Pomoćnik u nastavi mora biti punoljetna zdravstveno sposobna osoba koja ima završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za pomoćnika u nastavi i najmanje razinu obrazovanja 4.2. HKO-a.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pomoćnik u nastavi može biti osoba koja ne ispunjava uvjet završenog programa obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za pomoćnika u nastavi iz stavka 1. ovoga članka, ako je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završila edukaciju za pomoćnika u nastavi u trajanju od najmanje 20 sati i ispunjava ostale uvjete za pomoćnika u nastavi propisane ovim Zakonom.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pomoćnik u nastavi može biti osoba koja ne ispunjava uvjet završene najmanje razine obrazovanja 4.2. HKO-a iz stavka 1. ovoga članka, ali ispunjava uvjet završene najmanje razinu obrazovanja 4.1. HKO-a i ima završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za pomoćnika u nastavi, ako na području osnivača odgojno-obrazovne ustanove nije moguće zaposliti pomoćnika u nastavi, a isto nije u suprotnosti s interesima učenika s teškoćama u razvoju.

(4) Pomoćnik u nastavi ne može pružati potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa svom članu obitelji osim u slučaju kada na području osnivača odgojno-obrazovne ustanove nije moguće zaposliti pomoćnika u nastavi, a isto nije u suprotnosti s interesima učenika s teškoćama u razvoju.

Uvjeti za stručnog komunikacijskog posrednika

Članak 22.

(1) Stručni komunikacijski posrednik mora biti punoljetna zdravstveno sposobna osoba koja ima najmanje završenu razinu obrazovanja 4.2. HKO-a.

(2) Stručni komunikacijski posrednik za gluhe učenike koji pruža komunikacijsku potporu hrvatskim znakovnim jezikom osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka mora imati završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u za stručnog komunikacijskog posrednika koji uključuje položen ispit razine B2 o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(3) Stručni komunikacijski posrednik za gluhe učenike koji pruža komunikacijsku potporu u ostalim sustavima komunikacije mora pored uvjeta propisanih stavkom 1. ovoga članka imati završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) u ostalim sustavima komunikacije.

(4) Stručni komunikacijski posrednik za gluhoslijepe učenike koji pruža komunikacijsku potporu hrvatskim znakovnim jezikom osim uvjeta iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

- završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) o prilagodbama hrvatskog znakovnog jezika, pristupu, komunikaciji i prevođenju gluhoslijepim osobama koja dodatno uključuje i svladavanje opisivanja okoline te vođenje u vidu pratnje gluhoslijepe osobe i
- završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u za stručnog komunikacijskog posrednika koji uključuje položen ispit razine B2 o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(5) Stručni komunikacijski posrednik za gluhoslijepe učenike koji pruža komunikacijsku potporu u ostalim sustavima komunikacije osim uvjeta stavka iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

- završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) o prilagodbama hrvatskog znakovnog jezika, pristupu, komunikaciji i prevođenju gluhoslijepim osobama koja dodatno uključuje i svladavanje opisivanja okoline te vođenje u vidu pratnje gluhoslijepe osobe i

- završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u osposobljavanja za pružanje komunikacijske podrške gluhoslijepim osobama u ostalim sustavima komunikacije koji uključuje položen ispit razine A2 o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(6) Stručni komunikacijski posrednik ne može pružati potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa svom članu obitelji osim u slučaju kada na području osnivača odgojno-obrazovne ustanove nije moguće zaposliti stručnog komunikacijskog posrednika, a isto nije u suprotnosti s interesima gluhih, nagluhih i gluhoslijepih učenika s teškoćama u razvoju.

Zapreke za rad

Članak 23.

(1) Ne može se primiti u radni odnos niti pružati uslugu osobne asistencije osoba:

1. koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI.), kaznenih djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), kaznenih djela protiv osobne slobode (glava XIII.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv spolne slobode (glava XVI.), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XIX.), kaznenih djela protiv imovine (glava XXIII.), kaznenih djela protiv gospodarstva (glava XXIV.), kaznenih djela krivotvorenja (glava XXVI.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXX.), odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XXXII.) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. - ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/22.)
2. koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (glava XI.), kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XII.), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (glava XIV.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (glava XVI.), kaznenih djela protiv imovine (glava XVII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XVIII.), kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), kaznenih djela protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXIV.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXV.) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98. - ispravak, 50/00. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05. - ispravak, 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
3. kojoj je pravomoćno izrečena prekršajnoppravna sankcija za nasilje u obitelji
4. protiv koje se vodi postupak pred nadležnim sudom za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. - ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/22.).

(2) Poslodavac je dužan po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da osoba iz stavka 1. ovoga članka nije osuđena za kaznena djela ili za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka te zatražiti od osobe iz stavka 1. ovoga članka dokaz da se protiv nje ne vodi postupak iz stavka 1. točke 4. ovoga članka.

(3) Poslodavac je dužan za sve radnike koji pružaju uslugu osobne asistencije, najmanje jednom godišnje, pribaviti dokaze iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ako osoba u radnom odnosu kod pružatelja usluge osobne asistencije bude pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka, odnosno ako joj bude izrečena pravomoćna prekršajnoppravna sankcija iz stavka 1. točke 3. ovoga članka ili je protiv nje pokrenut postupak iz stavka 1. točke 4. ovoga članka, pružatelj usluge kao poslodavac otkazat će ugovor o radu bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka izvanrednim otkazom ugovora o radu, u roku od 15 dana od dana saznanja za pravomoćnu osudu, odnosno pravomoćnu prekršajnoppravnu sankciju, a nakon isteka tog roka redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika, u kojem će slučaju poslodavac, istodobno uz otkazivanje ugovora o radu, od radnika zahtijevati da odmah prestane raditi tijekom otkaznog roka.

(5) Ako pružatelj usluge osobne asistencije kao poslodavac sazna da je protiv osobe u radnom odnosu kod pružatelja usluge pokrenut i vodi se kazneni postupak za neko od kaznenih djela iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka ili prekršajni postupak iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, udaljit će osobu od obavljanja poslova do obustave kaznenog ili prekršajnog postupka, odnosno najduže do pravomoćnosti sudske presude, uz pravo na naknadu plaće u visini dvije trećine prosječne mjesečne plaće koju je osoba ostvarila u tri mjeseca prije udaljenja od obavljanja poslova.

(6) Ako je pravomoćnim rješenjem obustavljen kazneni postupak pokrenut protiv radnika ili je pravomoćnom presudom radnik oslobođen od odgovornosti, odnosno ako je obustavljen prekršajni postupak pokrenut protiv radnika, radniku će se vratiti obustavljeni dio plaće od prvoga dana udaljenja.

(7) Odredbe stavaka 1. do 6. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na primanje u radni odnos pomoćnika u nastavi i stručnog komunikacijskog posrednika.

POGLAVLJE III.

UVJETI ZA PRUŽATELJE USLUGE OSOBNE ASISTENCIJE I POTPORE TIJEKOM ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Pružatelji usluge osobne asistencije i potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa

Članak 24.

(1) Uslugu osobne asistencije pružaju:

1. ustanove socijalne skrbi:

- a) dom socijalne skrbi i
- b) centar za pomoć u kući

2. udruga, vjerska zajednica i druga pravna osoba.

(2) Potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa pružaju javne ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja i koje pružaju pomoć i podršku tijekom odgojno-obrazovnog procesa te ispunjavaju uvjete koje propisuje ministar nadležan za obrazovanje pravilnikom iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona.

Mjerila za pružanje usluge osobne asistencije

Članak 25.

(1) Za pružanje usluge osobne asistencije pravne osobe iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona moraju ispunjavati mjerila prostora, opreme, potrebnih stručnih i drugih radnika, sadržaj, opseg i način pružanja usluge.

(2) Mjerila za pružanje usluge osobne asistencije iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: ministar).

Povjerenstvo za utvrđivanje ispunjenosti mjerila

Članak 26.

(1) Ispunjenost mjerila za pružanje usluge osobne asistencije utvrđuje se očevidom službene osobe koja vodi postupak uz nazočnost Povjerenstva za utvrđivanje ispunjenosti mjerila koje čine najmanje tri člana.

(2) Član Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka ne može biti srodnik po krvi u ravnoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja zaključno, bračni drug, izvanbračni drug, životni partner, neformalni životni partner ili srodnik po tazbini do drugog stupnja zaključno i po prestanku braka ili životnog partnerstva, odgovornoj osobi ustanove ili zaposleniku pravne osobe kod koje će Povjerenstvo utvrđivati ispunjenost mjerila za pružanje usluge osobne asistencije.

(3) Članove Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka imenuje izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba.

(4) U Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka imenuju se stručne osobe ovisno o djelatnosti pravne osobe za koju je potrebno utvrditi ispunjenost mjerila, koje imaju položen stručni ili državni ispit.

(5) O utvrđenom činjeničnom stanju Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka sastavlja zapisnik s nalazom i mišljenjem, a ako je očevidom utvrđeno da nije ispunjen neki od propisanih mjerila, koji se u razumnom roku može otkloniti, Povjerenstvo će u nalazu i mišljenju odrediti rok za otklanjanje nedostataka.

(6) U roku od osam dana od dana dobivanja obavijesti o otklanjanju nedostataka Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka dužno je ponovnim očevidom ili na drugi nesporan način utvrditi da su nedostaci otklonjeni te u roku od osam dana od obavljenog očevida dostaviti jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu zapisnik o obavljenom očevidu.

*Početak pružanja
usluge osobne asistencije*

Članak 27.

Pravna osoba koja pruža uslugu osobne asistencije iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona može početi pružati uslugu osobne asistencije po izvršnosti rješenja o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije.

*Prestanak pružanja
usluge osobne asistencije*

Članak 28.

(1) Pružatelj usluge iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona prestaje s pružanjem usluge osobne asistencije:

1. prestankom rada pravne osobe prema zakonu kojim se uređuju te pravne osobe
2. izvršnošću rješenja o prestanku pružanja usluge osobne asistencije donesenog temeljem zahtjeva pružatelja usluge
3. izvršnošću rješenja inspektora o zabrani rada pružatelja usluge.

(2) Nadležno tijelo iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona dužno je donijeti rješenje o prestanku pružanja usluge osobne asistencije i dostaviti ga stranci bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti zbog razloga iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka.

(3) Na temelju pravomoćnog rješenja iz stavka 2. ovoga članka, izvršnog rješenja inspektora o zabrani rada pružatelja usluge, kao i u slučaju nepodnošenja zahtjeva iz članka 44. stavka 2. ovoga Zakona za pružanje usluge osobne asistencije jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb briše pružatelja usluge iz registra iz članka 66. stavka 1. ovoga Zakona.

Kontrola pružatelja usluga

Članak 29.

(1) Jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb dužan je za pružatelje usluge osobne asistencije kojima je donio rješenje o ispunjavanju mjerila najmanje jednom godišnje obavljati kontrolu ispunjavanja mjerila za pružanje usluge osobne asistencije utvrđenih rješenjem.

(2) U slučaju osnovane sumnje na nastupanje nepravilnosti u pogledu propisanih i utvrđenih mjerila za pružanje usluge osobne asistencije korisnicima, jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana, o utvrđenim nepravilnostima obavijestiti ministarstvo nadležno za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

*Zabrana sklapanja ugovora s korisnikom
o raspolaganju imovinom korisnika*

Članak 30.

(1) Pravna osoba koja pruža uslugu osobne asistencije i osoba zaposlena u pravnoj osobi koja pruža uslugu osobne asistencije ne mogu s korisnikom usluge osobne asistencije sklopiti ugovor kojim se otuđuju ili opterećuju nekretnine korisnika niti ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju.

(2) Ugovor sklopljen protivno odredbama ovoga članka je ništetan.

Plaćanje po povlaštenim uvjetima

Članak 31.

Pravne osobe koje pružaju uslugu osobne asistencije izjednačene su s kućanstvima u plaćanju cijene po povlaštenim uvjetima za korištenje vodnih i komunalnih usluga te za plaćanje mjesečne pristojbe Hrvatskoj radioteleviziji.

Interventne mjere u posebnim slučajevima

Članak 32.

U slučaju nastupa događaja ili stanja koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, ministar može pružatelju usluge osobne asistencije s kojim Ministarstvo ima sklopljen ugovor o pružanju usluge osobne asistencije sukladno članku 65. ovoga Zakona naredbom privremeno narediti ili zabraniti određeno postupanje te utvrditi obveznu primjenu drugih privremenih interventnih mjera koje su nužne radi trenutačne zaštite pravnog poretka te zaštite života, sigurnosti, zdravlja stanovništva ili imovine veće vrijednosti.

Odluka o preraspodjeli radnog vremena

Članak 33.

(1) U slučaju određivanja interventnih mjera iz članka 32. ovoga Zakona odgovorna osoba pružatelja usluge osobne asistencije može, po uputi ministra, svojom odlukom preraspodijeliti radno vrijeme.

(2) Odlukom iz stavka 1. ovoga članka može se naložiti rad u trajanju do 12 sati tijekom razdoblja od 24 sata, koji ne može trajati neprekidno duže od deset dana.

(3) Za rad u skladu s odlukom iz stavka 1. ovoga članka radnik mora dati svoju pisanu suglasnost, a ako ne pristane na takav rad, zbog toga ne smije trpjeti štetne posljedice.

(4) Preraspodijeljeno radno vrijeme iz stavka 2. ovoga članka ne smatra se prekovremenim radom.

DIO TREĆI

BROJ SATI USLUGE OSOBNE ASISTENCIJE I POTPORE TIJEKOM ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

*Broj sati usluge koju može ostvariti korisnik
usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent*

Članak 34.

(1) Uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent, a za kojom je procijenjena potreba pomoći temeljem Liste procjene potreba, može ostvariti osoba s invaliditetom u rasponu od 44 do 352 sata mjesečno, odnosno 10 do 80 sati tjedno.

(2) Satnica usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent razvrstava se sukladno potrebama korisnika na sljedeći način:

- uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent u trajanju do 352 sata mjesečno može ostvariti samac s tjelesnim oštećenjem 4. stupnja koja ima Barthel indeks 0-20
- uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent u trajanju do 176 sati mjesečno može ostvariti:
 1. osoba s tjelesnim oštećenjem 4. stupnja koja ima Barthel indeks 0-20
 2. osoba s tjelesnim oštećenjem 4. stupnja koja ima Barthel indeks 21-35 i koja živi sama ili su ostali članovi kućanstva maloljetni
 3. samac s mentalnim oštećenjem 4. stupnja
- uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent u trajanju do 88 sati mjesečno može ostvariti:
 1. osoba s tjelesnim oštećenjem 4. stupnja koja ima Barthel indeks 21-35
 2. osoba s tjelesnim oštećenjem 3. stupnja koja ima Barthel indeks 36-45
 3. osoba s intelektualnim oštećenjem 3. i 4. stupnja
 4. osoba s poremećajima iz autističnog spektra 3. i 4. stupnja
 5. osoba s mentalnim oštećenjem 4. stupnja koja živi u obitelji
 6. samac s mentalnim oštećenjem 3. stupnja ili
 7. samac s kroničnim bolestima 4. stupnja.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, osoba iz stavka 2. podstavaka 1. i 2. ovoga članka, kojoj je odobrena usluga cjelodnevnog boravka više od tri dana u tjednu temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi, ima pravo na najviše 88 sati mjesečno usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent.

(4) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, osoba iz stavka 2. ovoga članka čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja za potrebu skrbi o njoj temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi može ostvariti pravo na uslugu osobne asistencije do 88 sati mjesečno ako:

- živi sa samohranim roditeljem

- živi u jednoroditeljskoj obitelji
- živi u dvočlanom kućanstvu
- živi u kućanstvu s dvije ili više osoba s invaliditetom ili
- je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe jer joj je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko tehničkih zahvata za koje je prema preporuci liječnika roditelj njegovatelj ili njegovatelj osposobljen, a koja se zbog svog zdravstvenog stanja ne može uključiti u programe u zajednici

(5) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, osoba iz stavka 2. ovoga članka čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja za potrebu skrbi o njoj temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi može ostvariti pravo na najviše 44 sata mjesečno usluge osobne asistencije ako živi u kućanstvu u kojem je bračni ili izvanbračni partner roditelja njegovatelja zbog radnih obveza odsutan iz mjesta prebivališta duže od šest mjeseci godišnje.

(6) Iznimno od stavaka 4. i 5. ovoga članka, osoba čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja za potrebu skrbi o njoj temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi, a koja ima status studenta, može ostvariti pravo na uslugu osobne asistencije sukladno satnici propisanoj stavcima 1. i 2. ovoga članka.

*Broj sati usluge koju može ostvariti korisnik
usluge osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik*

Članak 35.

(1) Uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik, a za kojom je procijenjena potreba pomoći temeljem Liste procjene potreba, može ostvariti osoba s invaliditetom u rasponu od 10 do 160 sati mjesečno.

(2) Uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhe osobe može ostvariti osoba koja ima oštećenje sluha trećeg i četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja u rasponu od 30 do 40 sati mjesečno.

(3) Uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhe osobe može ostvariti osoba koja ima oštećenje sluha drugog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja u trajanju od 10 do 20 sati mjesečno.

(4) Uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhoslijepa osobe može ostvariti gluhoslijepa osoba četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja u trajanju od 120 do 160 sati mjesečno.

(5) Uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhoslijepa osobe može ostvariti gluhoslijepa osoba trećeg stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja u trajanju od 80 do 120 sati mjesečno.

*Broj sati usluge koju može ostvariti korisnik
usluge osobne asistencije koju pruža videći pratitelj*

Članak 36.

(1) Uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj, a za kojom je procijenjena potreba pomoći temeljem Liste procjene potreba, može ostvariti osoba s invaliditetom u rasponu od 10 do 60 sati mjesečno.

(2) Uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj može ostvariti osoba koja ima oštećenje vida četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja koja nema ostatka osjeta svjetla, koja živi sama ili ima utvrđena dodatna oštećenja ili kronične bolesti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja u trajanju od 40 do 60 sati mjesečno.

(3) Uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj može ostvariti osoba koja ima oštećenje vida četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja u trajanju od 30 do 40 sati mjesečno.

(4) Uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj može ostvariti osoba koja ima oštećenje vida trećeg stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja u trajanju od 10 do 20 sati mjesečno.

*Broj sati usluge koju može ostvariti
član izvršnog tijela međunarodne organizacije*

Članak 37.

Osoba s invaliditetom koja je imenovana članom izvršnog tijela međunarodne organizacije može ostvariti uslugu osobne asistencije u većoj satnici od one propisane člancima 34. do 36. ovoga Zakona, u svrhu aktivnog izvršavanja obveza člana izvršnog tijela međunarodne organizacije.

*Broj sati potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju može ostvariti učenik s
teškoćama u razvoju*

Članak 38.

(1) Učenik s teškoćama u razvoju može ostvariti potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi ili stručni komunikacijski posrednik u ukupnom tjednom broju sati nastave, izvannastavnih aktivnosti i izvanškolskih aktivnosti propisanom rješenjem Upravnog odjela, odnosno Gradskog ureda o priznavanju prava na potporu pomoćnika u nastavi.

(2) Prijedlog tjednog broja sati za pružanje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi ili stručni komunikacijski posrednik u ukupnom tjednom broju sati nastave, izvannastavnih aktivnosti i izvanškolskih aktivnosti propisuje ministar nadležan za obrazovanje pravilnikom iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona.

DIO ČETVRTI

CIJENA USLUGE I SUDJELOVANJE KORISNIKA U PLAĆANJU

Cijena usluge osobne asistencije

Članak 39.

(1) Pružatelj usluge osobne asistencije čiji je osnivač Republika Hrvatska uslugu pruža u mreži usluge osobne asistencije po cijeni koja se utvrđuje odlukom o utvrđivanju cijene usluge osobne asistencije koju donosi ministar i objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

(2) Za pružatelja usluge osobne asistencije čiji osnivač nije Republika Hrvatska, a koji uslugu osobne asistencije pruža u mreži usluge osobne asistencije, cijena usluge utvrđuje se ugovorom o pružanju usluge s Ministarstvom sklopljenim sukladno članku 65. ovoga Zakona.

(3) Pružatelj usluge osobne asistencije koji uslugu pruža izvan mreže usluge osobne asistencije cijenu usluge određuje samostalno.

(4) Način utvrđivanja cijene usluge osobne asistencije, koje se pružaju u mreži usluge osobne asistencije, pravilnikom propisuje ministar.

Sudjelovanje korisnika u plaćanju usluge

Članak 40.

(1) Korisnik usluge osobne asistencije koji uslugu koristi temeljem rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad (u daljnjem tekstu: Zavod) nije dužan sudjelovati u plaćanju usluge ukoliko su mu prihodi niži od prosječne neto plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.

(2) Ukoliko su prihodi korisnika usluge osobne asistencije iz stavka 1. ovoga članka viši od prosječne neto plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini dužan je sudjelovati u plaćanju cijene usluge u iznosu od 1 % cijene usluge, a ukoliko su prihodi korisnika viši od dvije prosječne neto plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini dužan je sudjelovati u plaćanju cijene usluge u iznosu od 2 % cijene usluge.

(3) U iznos prihoda kojima je korisnik dužan sudjelovati u plaćanju cijene usluge osobne asistencije ne uračunava se iznos koji korisnik plaća za uzdržavanje člana obitelji, prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(4) Iznos sudjelovanja u plaćanju cijene usluge osobne asistencije iz stavka 2. ovoga članka korisnik je dužan uplatiti u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

*Odlučivanje o sudjelovanju u plaćanju usluge***Članak 41.**

O iznosu sudjelovanja korisnika u cijeni plaćanja usluge osobne asistencije odlučuje se rješenjem o priznavanju prava na uslugu osobne asistencije.

*Plaćanje usluge na teret Ministarstva***Članak 42.**

Ako korisnik nije obvezan sudjelovati u plaćanju cijene usluge osobne asistencije sukladno članku 40. stavku 1. ovoga Zakona, plaćanje pune cijene usluge tereti sredstva Ministarstva.

DIO PETI**NADLEŽNOST I POSTUPAK****POGLAVLJE I.****NADLEŽNOST***Stvarna nadležnost***Članak 43.**

- (1) O pravu na uslugu osobne asistencije rješenjem odlučuje Zavod.
- (2) O ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije sukladno pravilniku iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona rješenjem odlučuje mjesno nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb.
- (3) O priznavanju prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa rješenjem odlučuje Upravni odjel, odnosno Gradski ured.

*Rješenje o ispunjavanju mjerila
za pružanje usluge osobne asistencije***Članak 44.**

- (1) Rješenje iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona donosi se na razdoblje do tri godine.
- (2) Pružatelj usluge koji želi pružati uslugu nakon isteka roka određenog rješenjem kojim se odobrava pružanje usluge osobne asistencije dužan je najkasnije 60 dana prije isteka roka podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje usluge osobne asistencije.

*Određivanje mjesne nadležnosti - osobna asistencija***Članak 45.**

(1) Mjesna nadležnost određuje se prema prebivalištu osobe za koju je pokrenut postupak za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije.

(2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka nema prebivalište na području Republike Hrvatske, nadležnost se određuje prema mjestu boravišta, a ako nema ni boravište, prema mjestu posljednjeg prebivališta, odnosno boravišta na području Republike Hrvatske.

(3) Mjesna nadležnost ne mijenja se priznavanjem prava na uslugu smještaja i organiziranog stanovanja izvan mjesta prebivališta korisnika.

(4) Mjesna nadležnost jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba utvrđuje se prema sjedištu pružatelja usluge osobne asistencije iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona.

*Određivanje mjesne nadležnosti - potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa***Članak 46.**

Mjesna nadležnost određuje se prema prebivalištu odnosno boravištu u Republici Hrvatskoj učenika s teškoćama u razvoju za kojeg je Upravni odjel, odnosno Gradski ured pokrenuo postupak za priznavanje prava na potporu pomoćnika u nastavi ili stručnog komunikacijskog posrednika te rješenjem odredio primjeren program osnovnog ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja.

*Mjesna nadležnost
u posebnim slučajevima - usluga osobne asistencije***Članak 47.**

(1) Mjesna nadležnost za osobu koja se zbog elementarnih nepogoda ili sličnih razloga našla izvan mjesta svog prebivališta, određuje se prema mjestu u kojemu se zatekla, dok se ne ostvare uvjeti za njezin povratak.

(2) Za druge osobe izvan mjesta svog prebivališta te osobe koje nisu u stanju štititi svoja prava i interese, a zateknu se izvan mjesta svog prebivališta, mjesno je nadležan Zavod na čijem se području zateknu.

*Mjesna nadležnost
u posebnim slučajevima - potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa***Članak 48.**

(1) Mjesna nadležnost za osobu koja se zbog elementarnih nepogoda ili sličnih razloga našla izvan mjesta svog prebivališta, određuje se prema mjestu u kojemu se zatekla, dok se ne ostvare uvjeti za njezin povratak.

(2) Za druge osobe izvan mjesta svog prebivališta te osobe koje nisu u stanju štititi svoja prava i interese, a zateknu se izvan mjesta svog prebivališta, mjesno je nadležan Upravni odjel, odnosno Gradski ured na čijem se području zateknu.

POGLAVLJE II.

POSTUPAK

Pravna osnova za korištenje usluge osobne asistencije

Članak 49.

(1) Usluga osobne asistencije može se pružati na temelju:

- rješenja Zavoda ili
- ugovora sklopljenog između korisnika i pružatelja usluge.

(2) Korisnik odnosno podnositelj zahtjeva predlaže pružatelja usluge osobne asistencije.

(3) Korisnik koji uslugu osobne asistencije koristi temeljem ugovora iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka u cijelosti snosi troškove usluge.

Pokretanje postupka za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije

Članak 50.

(1) Postupak za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije pokreće se na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti.

(2) Postupak iz stavka 1. ovoga članka po službenoj dužnosti pokreće se na temelju obavijesti članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te državnih i drugih tijela, kao i na temelju činjenica koje su u drugim postupcima utvrdili stručni radnici Zavoda.

(3) Postupak za utvrđivanje ispunjavanja mjerila za pružanje usluge osobne asistencije pokreće se na zahtjev osobe ovlaštene za zastupanje ustanove, udruge, vjerske zajednice ili druge pravne osobe.

Komisija za procjenu potrebe korisnika za uslugom osobne asistencije

Članak 51.

(1) Potrebu za uslugom osobne asistencije koju pruža osobni asistent, komunikacijski posrednik ili videći pratitelj, broj sati usluge te opravdanost pružanja usluge od strane člana obitelji procjenjuje Komisija za procjenu potrebe korisnika na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i druge dokumentacije.

(2) Komisija iz stavka 1. ovoga članka u suradnji s korisnikom usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent, komunikacijski posrednik ili videći pratitelj, odnosno njegovim zakonskim zastupnikom, izrađuje Listu procjene potreba za svakog korisnika.

(3) Komisiju iz stavka 1. ovoga članka čine socijalni radnik i psiholog kao stručni radnici Zavoda i predstavnik organizacije civilnog društva korisničke skupine kojoj pripada osoba za koju se traži usluga.

(4) Članove Komisije iz stavka 1. ovoga članka imenuje Zavod.

(5) Komisija iz stavka 1. ovoga članka sastaje se na poziv stručnog radnika Zavoda.

(6) U svrhu procjene potreba korisnika za uslugom osobne asistencije stručni radnik Zavoda s članovima Komisije iz stavka 1. ovoga članka procjenjuje potrebu terenskog obilaska korisnika.

(7) Način rada Komisije iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Rok za donošenje rješenja o priznavanju
prava na uslugu osobne asistencije*

Članak 52.

(1) Postupak za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije je žuran.

(2) Ako nije potrebno provoditi ispitni postupak, Zavod je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

(3) Ako je potrebno provoditi ispitni postupak, Zavod je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

*Rok za donošenje rješenja o priznavanju prava
na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa*

Članak 53.

(1) Postupak za priznavanje prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa je žuran.

(2) Ako nije potrebno provoditi ispitni postupak, Upravni odjel, odnosno Gradski ured je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

(3) Ako je potrebno provoditi ispitni postupak, Upravni odjel, odnosno Gradski ured je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Dan priznavanja prava na uslugu osobne asistencije

Članak 54.

Pravo na uslugu osobne asistencije priznaje se s danom početka korištenja usluge.

*Dužnost davanja istinitih podataka u postupcima
priznavanja prava na uslugu osobne asistencije*

Članak 55.

(1) Za točnost podataka navedenih u zahtjevu za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije i podataka danih u postupku preispitivanja uvjeta za daljnje ostvarivanje prava na uslugu osobne asistencije podnositelj zahtjeva, odnosno korisnik prava odgovara materijalno i kazneno.

(2) Sudovi, financijske institucije i druga tijela dužni su, sukladno nadležnosti, na zahtjev Zavoda, bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana, dostaviti podatke o prihodima ili imovini podnositelja zahtjeva i članovima kućanstva.

Vještačenje

Članak 56.

(1) Ako je za odlučivanje o pravu na uslugu osobne asistencije potrebno utvrđivanje činjenice invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti, Zavod će zatražiti nalaz i mišljenje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja.

(2) Ako se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o pravu na uslugu osobne asistencije u vezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, Ministarstvo može, prije donošenja rješenja o žalbi, pribaviti nalaz i mišljenje Središnjeg ureda Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Obavijest o promijenjenim okolnostima

Članak 57.

(1) Korisnik prava na uslugu osobne asistencije dužan je obavijestiti Zavod o svakoj promjeni koja utječe na daljnje korištenje usluge najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

(2) Na osnovi obavijesti korisnika ili na osnovi podataka pribavljenih po službenoj dužnosti, Zavod će donijeti novo rješenje samo ako su se promijenile okolnosti o kojima ovisi priznavanje usluge.

(3) Javna ustanova koja obavlja djelatnost odgoja i obrazovanja dužna je obavijestiti Upravni odjel, odnosno Gradski ured o svakoj promjeni koja utječe na daljnje osiguravanje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

*Mirovanje i prestanak prava na uslugu osobne asistencije za vrijeme boravka
u zdravstvenoj ustanovi ili inozemstvu*

Članak 58.

(1) Korisniku koji se nalazi u zdravstvenoj ustanovi te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od 30 dana rješenjem se utvrđuje mirovanje prava na uslugu osobne asistencije.

(2) Korisniku koji se nalazi u zdravstvenoj ustanovi te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od šest mjeseci rješenjem se utvrđuje prestanak prava na uslugu osobne asistencije.

Žalba

Članak 59.

(1) Protiv prvostupanjskog rješenja dopuštena je žalba.

(2) O žalbi protiv rješenja Zavoda odlučuje Ministarstvo.

(3) O žalbi protiv rješenja jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba odlučuje Ministarstvo.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(5) O žalbi protiv rješenja Upravnog odjela, odnosno Gradskog ureda iz članka 43. stavka 3. ovoga Zakona odlučuje ministarstvo nadležno za obrazovanje.

(6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Odgodni učinak žalbe

Članak 60.

(1) Žalba izjavljena protiv rješenja donesenog u postupku priznavanja prava na uslugu osobne asistencije ne odgađa izvršenje rješenja.

(2) Žalba izjavljena protiv rješenja donesenog u postupku priznavanja prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa ne odgađa izvršenje rješenja.

Troškovi postupka

Članak 61.

(1) Troškovi postupka za ostvarivanje prava na uslugu osobne asistencije osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Troškovi postupka za ostvarivanje prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa osiguravaju se u državnom proračunu.

DIO ŠESTI

MREŽA, STANDARDI I UGOVARANJE USLUGE OSOBNE ASISTENCIJE

Mreža usluge osobne asistencije

Članak 62.

(1) Usluga osobne asistencije može se pružati u mreži i izvan mreže usluge osobne asistencije.

(2) Mrežom usluge osobne asistencije određuje se potreban broj usluge za područje Republike Hrvatske.

(3) Odluku o mreži usluge osobne asistencije donosi ministar, uz prethodno pribavljeno mišljenje jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba i dostupna je na mrežnim stranicama Ministarstva.

(4) Uslugu osobne asistencije u mreži usluge osobne asistencije pružaju dom socijalne skrbi i centar za pomoć u kući kojima je osnivač Republika Hrvatska te pravne osobe s kojima je Ministarstvo sklopilo ugovor o pružanju usluge osobne asistencije sukladno članku 65. ovoga Zakona, osim ako ovim Zakonom ili posebnim propisima nije drukčije određeno.

(5) Uslugu osobne asistencije izvan mreže usluga osobne asistencije pružaju pravne osobe koje imaju izvršno rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije u skladu s ovim Zakonom i pravilnikom iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona.

Standardi za pružanje usluge osobne asistencije

Članak 63.

Usluga osobne asistencije pruža se u skladu sa standardima kvalitete za pružanje usluge osobne asistencije koje pravilnikom propisuje ministar.

Javni poziv za podnošenje ponuda

Članak 64.

(1) Ministarstvo po potrebi raspisuje javni poziv za podnošenje ponuda za sklapanje ugovora za pružanje usluge osobne asistencije sukladno iskazanim potrebama u mreži usluge osobne asistencije.

(2) Ponudu iz stavka 1. ovoga članka mogu podnijeti svi pružatelji usluge osobne asistencije koji imaju izvršno rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije.

(3) Ponudu iz stavka 1. ovoga članka čini prijava na javni poziv te dokumentacija propisana pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.

(4) Nepotpune ponude, odnosno ponude koje nisu izrađene sukladno uvjetima određenima pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka neće se razmatrati.

(5) Ponudu nisu dužni podnijeti pružatelji usluge osobne asistencije čiji je osnivač Republika Hrvatska i pružatelji usluge osobne asistencije s kojima Ministarstvo ima sklopljene ugovore o pružanju usluge osobne asistencije u mreži sukladno članku 65. ovoga Zakona.

(6) Obrasce za podnošenje prijave na javni poziv, način i uvjete sklapanja ugovora o pružanju usluge osobne asistencije u mreži usluge osobne asistencije pravilnikom propisuje ministar.

Sklapanje ugovora

Članak 65.

(1) Za pružanje usluge osobne asistencije u mreži usluge osobne asistencije s pružateljima usluge čiji osnivač nije Republika Hrvatska, Ministarstvo provodi postupak sklapanja ugovora za pružanje usluge osobne asistencije.

(2) Postupak sklapanja ugovora za pružanje usluge osobne asistencije između Ministarstva i odabranog pružatelja usluge provodi se sukladno pravilniku iz članka 64. stavka 6. ovoga Zakona.

DIO SEDMI

REGISTAR, EVIDENCIJA, DOKUMENTACIJA I STATISTIČKA IZVJEŠĆA

Registar pružatelja usluge osobne asistencije

Članak 66.

(1) Registar pružatelja usluge osobne asistencije vodi Ministarstvo u elektroničkom obliku i javno je dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva, a sastavni je dio registra pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi koji se vodi sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.

(2) Sadržaj i način vođenja registra pružatelja usluge osobne asistencije pravilnikom propisuje ministar.

*Uvjeti za upis u registar pružatelja usluge osobne asistencije***Članak 67.**

U roku od osam dana od dana pravomoćnosti rješenja o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb upisuje pružatelja usluge osobne asistencije iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona u registar.

*Evidencija korisnika usluge i zaprimljenih zahtjeva***Članak 68.**

Pružatelj usluge osobne asistencije dužan je korisnika usluge osobne asistencije upisati u evidenciju korisnika usluge, a zaprimljeni zahtjev za pružanje usluge upisati u evidenciju zaprimljenih zahtjeva bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana, sukladno pravilniku iz članka 69. stavka 4. ovoga Zakona.

*Evidencija i dokumentacija***Članak 69.**

(1) Zavod, dom socijalne skrbi, centar za pomoć u kući i pravna osoba iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona dužni su voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima usluge osobne asistencije i drugim pitanjima važnim za rad sukladno pravilniku iz stavka 4. ovoga članka.

(2) Zavod, dom socijalne skrbi, centar za pomoć u kući i pravna osoba iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona dužni su Ministarstvu za statističke svrhe dostavljati godišnje statističko izvješće do 31. ožujka svake godine za prethodnu godinu.

(3) Upute i način popunjavanja obrasca godišnjeg statističkog izvješća za prethodnu godinu objavljuje se 1. ožujka tekuće godine na mrežnim stranicama Ministarstva.

(4) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije pravnih osoba koje pružaju uslugu osobne asistencije propisuje ministar pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi te sadržaju obrazaca za izradu godišnjeg statističkog izvješća sustava socijalne skrbi.

DIO OSMI**NADZOR***Upravni nadzor***Članak 70.**

Upravni nadzor nad zakonitošću rada Zavoda u postupcima ostvarivanja prava na uslugu osobne asistencije provodi Ministarstvo sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

*Inspekcijski nadzor***Članak 71.**

Inspekcijski nadzor nad radom pružatelja usluge osobne asistencije provodi Ministarstvo sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

DIO DEVETI**NAKNADA ŠTETE***Razlozi za naknadu štete***Članak 72.**

Korisnik koji je ostvario pravo na uslugu osobne asistencije na koju nije imao pravo dužan je nadoknaditi štetu za ostvarenu nepripadajuću uslugu ako:

- je na temelju neistinitih ili netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti, odnosno netočni ili je na drugi način neosnovano ostvario pravo na uslugu osobne asistencije na koju nije imao pravo ili ju je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada
- je ostvario pravo na uslugu osobne asistencije zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na prestanak ili opseg usluge, a znao je ili je morao znati za tu promjenu.

*Supsidijarna primjena posebnog propisa***Članak 73.**

Pri utvrđivanju prava na naknadu štete primjenjuje se zakon kojim se uređuju obvezni odnosi, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

*Poziv na naknadu štete, razlozi za utuženje***Članak 74.**

(1) Kada utvrdi da je nastala šteta iz članka 72. ovoga Zakona, Zavod poziva korisnika da u određenom roku nadoknadi nastalu štetu.

(2) Ako šteta ne bude nadoknađena u određenom roku, Republika Hrvatska ovlaštena je podnijeti tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja Zavod.

*Nagodba***Članak 75.**

(1) Zavod može s obveznikom naknade štete sklopiti nagodbu o načinu i vremenu naknade štete, uvažavajući njegove prihode, imovinsko stanje i socijalni položaj, uz mogućnost odgode plaćanja duga i/ili obročne otplate duga za razdoblje do najduže pet godina.

(2) Ako se sklapa nagodba o obročnoj otplati duga, u nagodbi se utvrđuje ukupan broj i iznos obroka i rokovi plaćanja.

(3) Nagodba iz stavka 1. ovoga članka ima snagu ovršne isprave.

(4) Ako obveznik naknade štete ne plati uzastopno tri obroka sukladno sklopljenoj nagodbi, potraživanje će se naplatiti u cijelosti.

(5) Obveznik naknade štete dužan je Zavodu dostavljati dokaze o izvršenim uplatama u skladu s nagodbom iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Zavod je dužan voditi evidenciju o sklopljenim nagodbama s podacima o imenu i prezimenu obveznika naknade štete, iznosu duga, vremenu i načinu povrata te o tome do 15. siječnja svake godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

Otpis duga

Članak 76.

(1) Zavod može na prijedlog obveznika naknade štete odlučiti da se njegov dug po osnovi naknade štete djelomično ili u cijelosti otpiše ako utvrdi da podnositelj prijedloga nije u mogućnosti naknaditi štetu bez ugrožavanja podmirenja osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba, uzimajući u obzir njegove prihode, imovinsko stanje i socijalni položaj.

(2) Ako podnositelj prijedloga za otpis duga živi u kućanstvu, prilikom odlučivanja o podnesenom prijedlogu u obzir se uzimaju i prihodi, imovinsko stanje i socijalni položaj članova njegovog kućanstva.

(3) Prijedlog za otpis duga može se podnijeti najkasnije do dana podnošenja tužbe radi naknade štete sudu putem nadležnog državnog odvjetništva.

(4) Ako dug obveznika naknade štete koji se otpisuje iznosi 1.320,00 eura ili više, Zavod može na prijedlog obveznika naknade štete odlučiti da se dug djelomično ili u cijelosti otpiše, samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(5) Zavod je dužan voditi evidenciju o otpisu tražbine obveznicima naknade štete s podacima o imenu i prezimenu obveznika naknade štete, iznosu ukupnog duga i iznosu duga koji se otpisuje te o tome do 15. siječnja svake godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

(6) Zavod će po službenoj dužnosti otpisati potraživanje prema obvezniku naknade štete ako nastupi zastara naplate potraživanja prema zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi.

(7) Ispunjenost uvjeta za otpis duga utvrđuje se u skladu s pravilnikom kojim se uređuje otpis duga u sustavu socijalne skrbi kojeg donosi ministar.

*Povrat nepripadajuće naknade***Članak 77.**

Pružatelj usluge osobne asistencije koji je ostvario nepripadajuću naknadu za uslugu osobne asistencije koju nije pružio korisniku dužan je izvršiti povrat iznosa nepripadajuće naknade Republici Hrvatskoj.

*Tužba radi povrata nepripadajuće naknade***Članak 78.**

Kada pružatelj usluge osobne asistencije nije izvršio povrat nepripadajuće naknade za uslugu osobne asistencije koju nije pružio, Republika Hrvatska je ovlaštena podnijeti tužbu radi povrata nepripadajuće naknade putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja Zavod.

DIO DESETI**PREKRŠAJNE ODREDBE***Nezakonito pružanje usluga***Članak 79.**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 13.270,00 do 26.540,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. pruža uslugu osobne asistencije za koju nema izvršno rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge iz članka 27. ovoga Zakona
2. nastavi s pružanjem usluge osobne asistencije nakon donošenja odluke o prestanku pružanja usluge, suprotno članku 28. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona
3. nastavi s pružanjem usluge osobne asistencije nakon izvršnosti rješenja inspektora o zabrani rada pružatelja usluge, suprotno članku 28. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 6.630,00 eura.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 13.270,00 do 26.540,00 eura kaznit će se za prekršaj prekršajno odgovorna pravna osoba osnivač ako:

1. dom socijalne skrbi koji je osnovala prema zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi pruža uslugu osobne asistencije bez izvršnog rješenja o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije iz članka 43. stavka 2. i članka 27. ovoga Zakona
2. centar za pomoć u kući koji je osnovala prema zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi pruža uslugu osobne asistencije bez izvršnog rješenja o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije iz članka 43. stavka 2. i članka 27. ovoga Zakona

(4) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi osnivaču novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 6.630,00 eura.

(5) Za prekršaje iz stavka 3. točaka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba osnivač novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 6.630,00 eura.

Nezakonito zapošljavanje

Članak 80.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 3.980,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako primi u radni odnos radnika za kojeg postoji zapreka za zapošljavanje iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura.

Nepropisno vođenje evidencije i dokumentacije

Članak 81.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 3.980,00 eura kaznit će se za prekršaj Zavod ako:

1. ne vodi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad sukladno članku 69. stavku 1. ovoga Zakona
2. evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad ne vodi na način i sa sadržajem propisanim pravilnikom iz članka 69. stavka 4. ovoga Zakona
3. Ministarstvu za statističke svrhe ne dostavi godišnje statističko izvješće do 31. ožujka svake godine za prethodnu godinu sukladno članku 69. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u Zavodu novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 3.980,00 eura kaznit će se za prekršaj dom socijalne skrbi i centar za pomoć u kući ako:

1. ne vodi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad sukladno članku 69. stavku 1. ovoga Zakona
2. evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad ne vodi na način i sa sadržajem propisanim pravilnikom iz članka 69. stavka 4. ovoga Zakona
3. Ministarstvu za statističke svrhe ne dostavi godišnje statističko izvješće do 31. ožujka svake godine za prethodnu godinu sukladno članku 69. stavku 2. ovoga Zakona.

(4) Za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u domu socijalne skrbi i centru za pomoć u kući novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 3.980,00 eura kaznit će se za prekršaj udruga, vjerska zajednica i druga pravna osoba koja osim obavljanja svoje djelatnosti, pruža i socijalne usluge ako:

1. ne vodi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad sukladno članku 69. stavku 1. ovoga Zakona
2. evidenciju i dokumentaciju o korisnicima, vrstama usluga i drugim pitanjima važnim za rad ne vodi na način i sa sadržajem propisanim pravilnikom iz članka 69. stavka 4. ovoga Zakona
3. Ministarstvu za statističke svrhe ne dostavi godišnje statističko izvješće do 31. ožujka svake godine za prethodnu godinu sukladno članku 69. stavku 2. ovoga Zakona.

(6) Za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 5. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 3.980,00 eura kaznit će se Zavod ako:

1. ne vodi evidenciju o sklopljenim nagodbama s podacima o imenu i prezimenu obveznika naknade štete, iznosu duga, vremenu i načinu povrata sukladno članku 75. stavku 6. Zakona
2. do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu ne dostavi Ministarstvu izvješće o sklopljenim nagodbama sukladno članku 75. stavku 6. ovoga Zakona
3. ne vodi evidenciju o otpisu tražbine obveznicima naknade štete s podacima o imenu i prezimenu obveznika naknade štete, iznosu ukupnog duga i iznosu duga koji se otpisuje sukladno članku 76. stavku 5. ovoga Zakona
4. do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu ne dostavi Ministarstvu izvješće o otpisu tražbine za prethodnu godinu sukladno članku 76. stavku 5. ovoga Zakona.

(8) Za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u Zavodu novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura.

DIO JEDANAESTI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje pravilnika i odluka

Članak 82.

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike iz članka 25. stavka 2., članka 39. stavka 4., članka 51. stavka 7., članka 63., članka 64. stavka 6., članka 66. stavka 2., članka 69. stavka 4. i članka 76. stavka 7. ovoga Zakona.

(2) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti odluke iz članka 39. stavka 1. i članka 62. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Ministar nadležan za obrazovanje će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu članka 9. ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona.

*Nastavak pružanja usluge - pružatelj usluge osobne asistencije***Članak 83.**

(1) Pružatelj usluge osobne asistencije koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona ima s Ministarstvom sklopljen ugovor za provedbu programa usmjerenih osiguravanju usluge osobne asistencije nastavit će s pružanjem usluge do roka utvrđenog ugovorom i po uvjetima dokumentacije poziva na dostavu projektnih prijedloga na temelju kojeg je ugovor sklopljen.

(2) Pružatelj usluge osobne asistencije koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona ima sklopljen ugovor o pružanju usluge osobne asistencije s Ministarstvom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, a koji je sufinanciran iz sredstava Europskog socijalnog fonda, nastavit će s pružanjem usluge do roka utvrđenog ugovorom i po uvjetima dokumentacije poziva na dostavu projektnih prijedloga na temelju kojeg je ugovor sklopljen.

*Nastavak pružanja usluge - osobni asistent, komunikacijski posrednik i videći pratitelj***Članak 84.**

(1) Osobni asistent koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pruža uslugu osobne asistencije temeljem ugovora o radu sklopljenim s pružateljem usluge kroz programe i projekte, a ne ispunjava uvjete iz članka 18. ovoga Zakona, može i dalje pružati uslugu osobne asistencije do isteka ugovora, a najkasnije do 31. prosinca 2023.

(2) Komunikacijski posrednik koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pruža uslugu osobne asistencije temeljem ugovora o radu sklopljenim s pružateljem usluge kroz programe i projekte, a ne ispunjava uvjete iz članka 19. ovoga Zakona, može i dalje pružati uslugu osobne asistencije do isteka ugovora, a najkasnije do 31. prosinca 2023.

(3) Videći pratitelj koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pruža uslugu osobne asistencije temeljem ugovora o radu sklopljenim s pružateljem usluge kroz programe i projekte, a ne ispunjava uvjete iz članka 20. ovoga Zakona, može i dalje pružati uslugu osobne asistencije do isteka ugovora, a najkasnije do 31. prosinca 2023.

Uvjet završenog programa osposobljavanja za komunikacijskog posrednika koji se primjenjuje do 1. siječnja 2024.

Članak 85.

(1) Do stupanja na snagu članka 19. stavka 2. ovoga Zakona, komunikacijski posrednik za gluhe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom osim uvjeta iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona mora imati završen program osposobljavanja za prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika koji uključuje položen ispit o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(2) Do stupanja na snagu članka 19. stavka 4. podstavka 2. ovoga Zakona, komunikacijski posrednik za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom osim uvjeta iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona mora imati završen program osposobljavanja za prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika koji uključuje položen ispit o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

(3) Do stupanja na snagu članka 19. stavka 5. podstavka 2. ovoga Zakona, komunikacijski posrednik za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku u ostalim sustavima komunikacije osim uvjeta iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona mora imati završen program osposobljavanja za pružanje komunikacijske podrške gluhoslijepim osobama u ostalim sustavima komunikacije koji uključuje položen ispit o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika.

Stupanje na snagu

Članak 86.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama”, a stupa na snagu 1. srpnja 2023., osim članka 1. stavka 2., članka 2. stavaka 2. i 3., članka 4., članka 5. točaka 7. do 10., članka 7. stavaka 4. i 5., članka 8. stavaka 2. i 3., članka 9., članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 17., članka 23. stavka 7., članka 24. stavka 2., članka 38., članka 43. stavka 3., članka 46., članka 48., članka 53., članka 57. stavka 3., članka 59. stavaka 5. i 6., članka 60. stavka 2. i članka 61. stavka 2. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2024. te članka 19. stavka 2., stavka 4. podstavka 2. i stavka 5. podstavka 2., članka 21. i članka 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. srpnja 2024.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Republika Hrvatska kao članica Ujedinjenih naroda, Europske unije i Vijeća Europe, te stranka svih ključnih međunarodnih instrumenata na području ljudskih prava i država koja uključuje najviše standarde u području socijalne i gospodarske sigurnosti građana, preuzela je obvezu zaštite i promicanja ljudskih prava osoba s invaliditetom u svrhu ravnopravnog sudjelovanja u građanskim, političkim, gospodarskim, društvenim i kulturnim područjima života. Potreba zaštite prava i interesa osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj istaknuta je člankom 58. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske, gdje je propisano da posebnu skrb država posvećuje zaštiti osoba s invaliditetom i njihovu uključivanju u društveni život.

U Republici Hrvatskoj, prema Izvješću o osobama s invaliditetom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za 2021. godinu, u Registru osoba s invaliditetom na dan 9. rujna 2021. bile su registrirane 586.153 osobe s invaliditetom od toga 335.050 muškaraca i 251.103 žena. Prema Izvješću o osobama s invaliditetom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo iz rujna 2022. godine na dan 1. rujna 2022. registrirano je 624.019 osoba s invaliditetom.

Potpisivanjem UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i donošenjem Zakona o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom („Narodne novine - međunarodni ugovori“, br. 6/07. i 5/08. - ispravak), Republika Hrvatska je preuzela obvezu i potvrdila svoju usmjerenost na izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom u smislu promicanja i oblikovanja politika, planova, programa i aktivnosti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kako bi osobama s invaliditetom omogućila pravo na što neovisnije življenje. Sukladno članku 19. Neovisno življenje i uključenost u zajednicu, države potpisnice Konvencije se obvezuju svim osobama s invaliditetom priznati jednako pravo na život u zajednici, s pravom izbora jednakim kao i za druge osobe, te u tu svrhu moraju poduzimati učinkovite i odgovarajuće mjere kako bi osobama s invaliditetom olakšale puno uživanje ovoga prava i punog uključivanja i sudjelovanja u zajednici.

Osiguravanje usluge osobne asistencije za osobe s najtežim tjelesnim oštećenjem u Republici Hrvatskoj je započelo 2000. godine kroz projekt pokrenut od strane organizacija civilnog društva pod nazivom „Neovisno življenje“, a usluga se osiguravala uz financijsku potporu ministarstva nadležnog za socijalnu skrb. Nastavak ove usluge razvijao se kroz Pilot projekt osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta putem nacionalnih projekata i programa, kojeg je 2006. godine započelo ministarstvo nadležno za obitelj. Za gluhe i gluhoslijepe osobe ministarstvo nadležno za socijalnu skrb je 2008. u suradnji s organizacijama civilnog društva započelo osiguravati usluge tumača/prevoditelja znakovnog jezika, a u 2013. godini usluga asistencije proširena je i na uslugu videćeg pratitelja za slijepe osobe koje nisu osposobljene za samostalno kretanje. U svrhu osiguravanja održivosti navedenih usluga ministarstvo nadležno za socijalnu skrb od 2013. godine navedene usluge osigurava kroz trogodišnje programe.

Od 2015. usluga se osigurava i osobama s intelektualnim oštećenjem, osobama s poremećajem iz autističnog spektra i osobama s mentalnim oštećenjem. S ciljem jačanja socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom kroz daljnji razvoj i povećanje kvalitete usluge

osobne asistencije, 2015. godine usluga se počela osiguravati i putem poziva financiranih iz Europskog socijalnog fonda.

U 2022. godini osigurana je usluga za 2.312 korisnika usluge osobnog asistenta 1.082 korisnika usluge tumača/prevoditelja znakovnog jezika i 676 korisnika usluge videćeg pratitelja koju pružaju 2.292 osobna asistenta, 99 tumača/prevoditelja znakovnog jezika i 68 videćih pratitelja.

Predloženi zakon planiran je Planom zakonodavnih aktivnosti za 2023. godinu.

Predloženim zakonom je predviđeno povećanje broja sati usluge koje korisnik može dobiti sukladno individualnim potrebama korisnika, vrsti i težini oštećenja te obiteljskom statusu, a odlukom ministra nadležnog za socijalnu politiku predviđeno je i povećanje ukupne cijene sata pružene usluge, s obzirom na to da ista nije mijenjana dugi niz godina.

Sukladno podacima iz Registra osoba s invaliditetom te sukladno uvjetima koji su predloženim zakonom postavljeni za osiguravanje prava na uslugu osobne asistencije, procjenjuje se da će pravo na uslugu sukladno ovome zakonu moći ostvariti 15.098 osoba s invaliditetom.

Tijekom 2020. godine provedeno je istraživanje „Evaluacija pružanja usluge osobne asistencije u Republici Hrvatskoj“ sa svrhom procjene relevantnosti, djelotvornosti, učinkovitosti i učinka pružanja usluge. Navedena evaluacija je istaknula da su kontinuitet i mogućnosti unaprjeđenja usluge osobne asistencije ograničeni modelom financiranja putem projekata koji su vođeni od strane udruga te ograničeni projektnim financiranjem. Evaluacija je također potvrdila da je normativni okvir nedostatan, pri čemu je istaknuta potreba standardiziranja usluge i donošenja zakona o osobnoj asistenciji.

Prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, članak 24. Obrazovanje, a koju je Republika Hrvatska ratificirala 2007. godine, dijete s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom imaju pravo na obrazovanje bez diskriminacije i na osnovi jednakih mogućnosti što podrazumijeva osiguravanje sveobuhvatnog obrazovanja na svim razinama. Republika Hrvatska obvezala se osigurati osobama s invaliditetom uključenost u opći obrazovni sustav, odnosno djeci s teškoćama u razvoju uključenost u besplatno i obvezno osnovno i srednje obrazovanje na ravnopravnoj osnovi s drugom djecom u zajednicama u kojima žive. Također se obvezala djeci s teškoćama u razvoju osigurati potrebnu pomoć unutar općeg obrazovnog sustava kako bi se olakšalo njihovo djelotvorno obrazovanje i pružiti učinkovite i individualizirane mjere potpore u okruženjima koja najviše pridonose akademskom i socijalnom razvoju u skladu s ciljem potpunog uključivanja te time spriječiti njihovu diskriminaciju na osnovi invaliditeta odnosno teškoća u razvoju. Za djecu s oštećenjem vida ili sluha Republika Hrvatska obvezala se osigurati provođenje obrazovanja na najprikladnijim jezicima i načinima komunikacije i u okruženju koje u najvećoj mogućoj mjeri potiče intelektualni i socijalni razvoj. Osiguravanje potpore pomoćnika u nastavi i stručnoga komunikacijskog posrednika djeci s teškoćama u razvoju tijekom odgojno-obrazovnog procesa predstavlja jedan od oblika razumne prilagodbe u skladu s njihovim individualnim potrebama.

Prema Konvenciji o pravima djeteta Ujedinjenih naroda svako dijete ima pravo na odgoj i obrazovanje u skladu sa svojim mogućnostima, pravo na inkluzivni odgoj i obrazovanje, uz poticanje optimalnog osobnoga razvoja, odnosno svako dijete ima pravo školovati se na način koji vodi ostvarivanju njegovoga najvećeg mogućeg uključivanja u društvo.

Slijedom navedenog, potrebno je sustavno urediti područje osobne asistencije i na taj način osigurati regionalnu ravnomjernost usluge čime se pridonosi smanjenju rizika od socijalne isključenosti korisnika, povećanju vlastite odgovornosti korisnika za socijalno uključivanje, poboljšava kvaliteta života osoba s invaliditetom i podržava njihov ostanak u obitelji, čime se ujedno pridonosi uspješnosti procesa deinstitutionalizacije korisnika i sprječavanju institucionalizacije osoba s invaliditetom.

Također, predloženi zakon osim sustavnog uređenja usluge osobne asistencije osigurava njezinu održivost s obzirom na to da je trenutni kontinuitet pružanja usluge ograničen modelom financiranja putem projekata koji su vođeni od strane udruga te ograničeni projektnim financiranjem.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Predloženim zakonom po prvi puta se u Republici Hrvatskoj uspostavlja normativni okvir usluge osobne asistencije koja postaje socijalna usluga kojom se osigurava pomoć osobi s invaliditetom u aktivnostima koje ne može izvoditi sama radi vrste i stupnja invaliditeta, a koje su joj svakodnevno potrebne u kući i izvan kuće u svrhu većeg stupnja samostalnosti i uključenosti u zajednicu, zaštite i osiguravanja ljudskih prava osobe s invaliditetom, kao i ostvarivanja ravnopravnosti s drugima.

Uslugu osobne asistencije osobi s tjelesnim, intelektualnim ili mentalnim oštećenjem pružat će osobni asistent, uslugu osobne asistencije osobi s oštećenjem sluha i gluhoslijepoj osobi pružat će komunikacijski posrednik, a osobi s oštećenjem vida pružat će videći pratitelj.

Predloženim zakonom utvrđuju se uvjeti za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije, među kojima su težina invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja te utvrđen status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom. Također propisuju se i zapreke za priznavanje prava na uslugu.

Prijedlogom zakona uređuje se pružanje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi ili stručni komunikacijski posrednik učeniku s teškoćama u razvoju.

Nadalje, propisuju se uvjeti za zapošljavanje osobnih asistenata, komunikacijskih posrednika i videćih pratitelja te obveza njihovog formalnog obrazovanja. Također, uređuje se tko može biti pružatelj usluge te koje uvjete isti mora ispunjavati kako bi mogao postati pružatelj socijalne usluge, a uređuje se i nadzor pružatelja usluga. Korisnicima usluge ostavlja se mogućnost samostalnog predlaganja pružatelja usluga.

Kako bi vremenski obuhvat usluge bio prilagođen individualnim potrebama korisnika, korisnik ima samostalnost u kreiranju sadržaja i intenziteta (trajanja/učestalosti) pružanja usluge, a unutar odobrenog broja sati usluge koju pojedine kategorije korisnika mogu ostvariti.

Utvrđivanjem ukupne cijene usluge osobne asistencije za pružatelje usluge u mreži usluga osobne asistencije, ujednačit će se razlike u troškovima po korisniku usluge koja se

osigurava putem programa i projekata organizacija civilnog društva. Predloženi zakon uređuje i obvezu korisnika usluge osobne asistencije u sudjelovanju plaćanja usluge.

Nadalje, uređuje se nadležnost i postupak ostvarivanja prava na uslugu koji će provoditi Hrvatski zavod za socijalni rad, mogućnost pružanja usluge u mreži usluga osobne asistencije te postupak za podnošenje ponuda za sklapanje ugovora za pružanje usluge osobne asistencije sukladno iskazanim potrebama u mreži usluga osobne asistencije.

Prijedlogom zakona uređuje se obveza pružanja usluga osobne asistencije u skladu sa standardima kvalitete za pružanje usluge osobne asistencije, te upravni i inspekcijski nadzor, pitanja vezana uz naknadu štete, kao i prekršajne odredbe.

Prijedlogom zakona uređuje se potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pomoćnik u nastavi pruža učenicima s teškoćama u razvoju u zadacima koji zahtijevaju komunikacijsku, senzornu i motoričku aktivnost učenika, u kretanju, pri uzimanju hrane i pića, u obavljanju higijenskih potreba, u svakodnevnim nastavnim, izvannastavnim i izvanučioničkim aktivnostima, a sve prema izrađenom programu rada prema utvrđenim funkcionalnim sposobnostima i potrebama svakog pojedinog učenika prema uputama učitelja, nastavnika, stručnih suradnika škole odnosno stručnog tima.

Prijedlogom zakona uređuje se potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju stručni komunikacijski posrednik pruža gluhim, nagluhim i gluhoslijepim učenicima u svakodnevnim nastavnim, izvannastavnim i izvanučioničkim aktivnostima, u onom sustavu komunikacije koji preferira gluhi, nagluhi ili gluhoslijepi učenik: hrvatski znakovni jezik, prilagođeni hrvatski znakovni jezik (taktilni, locirani, vođeni) ili ostale sustave komunikacije koji se temelje na hrvatskome jeziku (simultana znakovno-govorna komunikacija, ručne abecede, titlovanje ili daktilografija, očitavanje govora s lica i usana, pisanje na dlanu i korištenje tehničkih pomagala).

Sukladno izvješću Ministarstva znanosti i obrazovanja o provedbi mjera Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. za 2022. godinu u 2021./2022. školskoj godini u redovan sustav odgoja i obrazovanja bilo je uključeno 28.852 djece s teškoćama u razvoju dok je u 2022./2023. školskoj godini bilo uključeno 27.815 djece s teškoćama. U školskoj godini 2022./2023. Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdalo je suglasnost za angažiranje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika za ukupno 5.173 učenika s teškoćama u razvoju (stanje na dan 13. siječnja 2023.).

S ciljem osiguravanja pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika financijska sredstva planirana su u Europskom socijalnom fondu +, prihodima od igara na sreću iz državnog proračuna, te sredstvima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Financiranje rada pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika u ustanovama kojima je osnivač ministarstvo nadležno za socijalnu skrb osigurava se putem projekata udruga sredstvima od dijela prihoda od igara na sreću iz državnog proračuna na stavkama u nadležnosti ministarstva nadležnog za obrazovanje.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom određuje se predmet uređenja Zakona (usluga osobne asistencije, sadržaj i način pružanja usluge, korisnici usluge, postupak za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije, uvjeti za priznavanje prava na uslugu, uvjeti za osobnog asistenta, komunikacijskog posrednika i videćeg pratitelja, uvjeti za pružatelje usluga, ugovaranje usluga, imenovanje, sastav i zadaća Komisije za procjenu potreba korisnika za uslugom osobne asistencije, evidencije, nadzor, financiranje usluge te druga pitanja značajna za pružanje usluge osobne asistencije te potpora pomoćnika u nastavi učenicima s teškoćama u razvoju i stručnih komunikacijskih posrednika gluhim, nagluhim i gluhoslijepim učenicima tijekom odgojno-obrazovnog procesa, uvjeti za priznavanje potpore, nadležnost za odlučivanje o priznavanju potpore te druga pitanja značajna za pružanje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa).

Uz članak 2.

Ovim člankom definiraju se ciljevi i svrha osobne asistencije kao socijalne usluge kojom se osigurava pomoć osobi s invaliditetom u aktivnostima koje ne može izvoditi sama radi vrste i stupnja invaliditeta, a koje su joj svakodnevno potrebne u kući i izvan kuće, te pomoć u komunikaciji i primanju informacija, a u svrhu većeg stupnja samostalnosti i uključenosti u zajednicu, zaštite i osiguravanja ljudskih prava osobe s invaliditetom, kao i ostvarivanja ravnopravnosti s drugima te ciljevi i svrha potpore tijekom odgojno-obrazovnoga procesa koju pružaju pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici učenicima s teškoćama u razvoju u zadacima koji zahtijevaju komunikacijsku, senzornu i motoričku aktivnost učenika, u kretanju, pri uzimanju hrane i pića, u obavljanju higijenskih potreba, u svakodnevnim nastavnim, izvannastavnim i izvanučioničkim aktivnostima sa svrhom osamostaljivanja učenika u školskoj sredini.

Uz članak 3.

Ovim člankom se propisuje da se u provedbi ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju načela UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i načela propisana zakonom kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.

Uz članak 4.

Ovim člankom se propisuje da se u provedbi ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju načela UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, UN Konvencije o pravima djeteta te načela propisana zakonom kojim se uređuje djelatnost odgoja i obrazovanja.

Uz članak 5.

Ovim člankom objašnjava se značenje pojedinih pojmova radi preciznosti zakonskog teksta.

Uz članak 6.

Ovim člankom uređuje se da se izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose jednako na muški i ženski rod.

Uz članak 7.

Ovim člankom uređuje se da uslugu osobne asistencije osobi s tjelesnim, intelektualnim ili mentalnim oštećenjem pruža osobni asistent, osobi s oštećenjem sluha i gluhoslijepoj osobi komunikacijski posrednik, a osobi s oštećenjem vida videći pratitelj. te da potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa učeniku s teškoćama u razvoju pruža pomoćnik u nastavi, a potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa gluhim, nagluhim i gluhoslijepim učenicima pruža stručni komunikacijski posrednik.

Uz članak 8.

Ovim člankom uređuje se sadržaj osobne asistencije, odnosno što osobna asistencija može obuhvatiti kao i sadržaj potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi i stručni komunikacijski posrednik, odnosno što ona obuhvaća.

Uz članak 9.

Ovim člankom uređuje se potpora tijekom odgojno-obrazovnog procesa, što ona obuhvaća i tko ju osigurava.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuju se izvori sredstava za financiranje prava na uslugu osobne asistencije te se propisuje da troškove nastale neposrednim pružanjem usluge osobne asistencije korisniku, a koji nisu obuhvaćeni cijenom usluge osobne asistencije utvrđene pravilnikom kojim se uređuje način utvrđivanja cijene usluge osobne asistencije, snosi korisnik usluge poštujući prava fizičke osobe zaposlene kod pružatelja usluge koja proizlaze iz rada. Također, propisuju se izvori sredstava za financiranje pružanja potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Uz članak 11.

Ovim člankom uređuje se da se pravo na uslugu osobne asistencije može priznati hrvatskom državljaninu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, strancu sa stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj i osobi bez državljanstva s privremenim i stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, državljaninu države članice Europskog gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni boravak u Republici Hrvatskoj te državljaninu treće zemlje s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj, a stranac pod supsidijarnom zaštitom, azilant i stranac pod privremenom zaštitom te članovi njihove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, kao i stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima mogu ostvariti pravo na uslugu osobne asistencije pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisom. Također, uređuje se da pravo na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa može priznati učeniku s teškoćama u razvoju hrvatskom državljaninu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, strancu sa stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, osobi bez državljanstva s privremenim i stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, strancu pod supsidijarnom zaštitom, azilantu i strancu pod privremenom zaštitom, učeniku s teškoćama u razvoju državljaninu države članice Europskog gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni boravak u Republici Hrvatskoj te učeniku s teškoćama u razvoju državljaninu treće zemlje s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj koji ima rješenjem upravnog tijela u županiji nadležnog za

poslove obrazovanja odnosno Gradskog ureda Grada Zagreba nadležnog za poslove obrazovanja (u daljnjem tekstu: Upravni odjel, odnosno Gradski ured) određen primjeren program osnovnog ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisano je da su uvjeti za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent punoljetnost, tjelesno, intelektualno ili mentalno oštećenje trećeg ili četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti te status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuju se zapreke za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisano je da su uvjeti za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhe punoljetnost, oštećenje sluha drugog, trećeg ili četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti te status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom, a uvjeti za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhoslijepe punoljetnost, gluhosljepoća trećeg ili četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti te status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisano je da su uvjeti za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj punoljetnost, oštećenje vida trećeg ili četvrtog stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti te status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisuju se zapreke za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za priznavanje prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi, odnosno da se ista priznaje učeniku s teškoćama u razvoju kod kojeg je rješenjem Upravnog odjela, odnosno Gradskog ureda određen primjeren program osnovnog ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja. Također, propisuju se uvjeti za priznavanje prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža stručni komunikacijski posrednik, odnosno da se ista priznaje učeniku s teškoćama u razvoju odnosno gluhom, nagluhom i gluhoslijepom učeniku kod kojeg

je rješenjem Upravnog odjela, odnosno Gradskog ureda određen primjeren program osnovnog ili srednjeg obrazovanja za učenike s teškoćama u razvoju sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost osnovnog i srednjeg odgoja i obrazovanja.

Uz članak 18.

Ovim člankom uređuje se da su uvjeti za osobnog asistenta punoljetnost, zdravstvena sposobnost, završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za osobnog asistenta te najmanje razina obrazovanja 4.1. ili 4.2. Hrvatskog klasifikacijskog okvira ili najmanje razina obrazovanja 1 HKO-a i završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja za zanimanje njegovatelj. Nadalje, uređuje se da osobni asistent može iznimno biti osoba koja ne ispunjava uvjet završenog programa obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za osobnog asistenta, ako je do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završila edukaciju za osobnog asistenta u trajanju od najmanje deset sati. Također, propisuju se iznimni slučajevi u kojima osobni asistent može pružati uslugu osobne asistencije svom članu obitelji.

Uz članak 19.

Ovim člankom uređuje se da su uvjeti za komunikacijskog posrednika punoljetnost, zdravstvena sposobnost i najmanje razina obrazovanja 4.1. ili 4.2. HKO-a. Nadalje se propisuju uvjeti za komunikacijskog posrednika za gluhe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom, komunikacijskog posrednika za gluhe osobe koji pruža komunikacijsku podršku u ostalim sustavima komunikacije, komunikacijskog posrednika za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom i komunikacijskog posrednika za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku u ostalim sustavima komunikacije, a koji se odnose na završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) i završen program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u za prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika i položen ispit o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika. Također, propisuju se iznimni slučajevi u kojima komunikacijski posrednik može pružati uslugu osobne asistencije svom članu obitelji.

Uz članak 20.

Ovim člankom uređuje se da su uvjeti za videćeg pratitelja punoljetnost, zdravstvena sposobnost, završeno najmanje razina obrazovanja 4.1. ili 4.2. HKO-a i završen program obrazovanja odraslih (osposobljavanja) za videćeg pratitelja.

Uz članak 21.

Ovim člankom uređuju se uvjeti za pomoćnika u nastavi.

Uz članak 22.

Ovim člankom uređuju se uvjeti za stručnog komunikacijskog posrednika.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisuju su zapreke za primanje u radni odnos i pružanje usluge osobne asistencije, obveza pribavljanja dokaza u trenutku zapošljavanja, kao i tijekom radnog odnosa, najmanje jednom godišnje. Također propisano je postupanje poslodavca u slučaju da osoba u

radnom odnosu bude pravomoćno osuđena ili da je protiv nje pokrenut i vodi se kazneni postupak, odnosno u slučaju da joj bude izrečena prekršajnoppravna sankcija ili pokrenut postupak izricanja prekršajnoppravne sankcije, a za neko od kaznenih djela, odnosno prekršajnoppravnu sankciju koja predstavljaju zapreku za primanje u radni odnos i pružanje usluge osobne asistencije, pritom poštujući presumpciju nevinosti, a u dijelu koji se odnosi na iznos naknade u visini 2/3 plaće ova je odredba usklađena s istovjetnom odredbom propisanom Zakonom o socijalnoj skrbi. Također, propisuju se zapreke za primanje u radni odnos ili pružanje potpore pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika.

Uz članak 24.

Ovim člankom propisuju se pružatelji usluge osobne asistencije i pružatelji potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Uz članak 25.

Ovim člankom uređuje se da pružatelji usluge osobne asistencije moraju ispunjavati mjerila za pružanje usluge osobne asistencije koja pravilnikom propisuje ministar.

Uz članak 26.

Ovim člankom uređuje se način utvrđivanja ispunjenosti mjerila za pružanje usluge osobne asistencije te imenovanje i sastav povjerenstva, izrada zapisnika s nalazom i mišljenjem, otklanjanje nedostataka i obveza dostavljanja zapisnika o očevidu jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno Gradu Zagrebu.

Uz članak 27.

Ovim člankom uređuje se da pravna osoba koja pruža uslugu osobne asistencije može početi pružati uslugu po izvršnosti rješenja o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisuju se razlozi zbog koji pravna osoba prestaje s pružanjem usluge osobne asistencije. Nadalje se uređuje da rješenje o prestanku pružanja usluge osobne asistencije donosi tijelo koje je donijelo rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije te se uređuje dokumentacija i brisanje pružatelja usluge osobne asistencije iz registra.

Uz članak 29.

Ovim člankom uređuje se obveza jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba kontrolirati ispunjavanje mjerila za pružanje usluge osobne asistencije za pružatelja za kojeg je donijela rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije te obveza obavještanja Ministarstva u slučaju osnovane sumnje na nastupanje nepravilnosti u pogledu propisanih i utvrđenih mjerila za pružanje usluge osobne asistencije korisnicima.

Uz članak 30.

Ovim člankom uređuje se zabrana sklapanja ugovora s korisnikom o raspolaganju imovinom

korisnika za pravnu osobu koja pruža uslugu osobne asistencije i osobu zaposlenu u pravnoj osobi koja pruža uslugu osobne asistencije.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuju se olakšice pravnim osobama koje pružaju uslugu osobne asistencije na način da su izjednačene s kućanstvima u plaćanju cijene po povlaštenim uvjetima za korištenja vodnih i komunalnih usluga te plaćanje mjesečne pristojbe za Hrvatsku radioteleviziju.

Uz članak 32.

Ovim člankom uređuje se ovlaštenje ministra da, u iznimnim slučajevima propisanim zakonom može naredbom privremeno narediti ili zabraniti određeno postupanje te utvrditi obveznu primjenu drugih privremenih interventnih mjera koje su nužne radi trenutne zaštite pravnog poretka te zaštite života, sigurnosti, zdravlja stanovništva ili imovine veće vrijednosti.

Uz članak 33.

Ovim člankom uređuje se mogućnost preraspodjele radnog vremena u slučaju određivanja interventnih mjera iz članka 32. ovoga Zakona, kao i potreba davanja pisane suglasnosti radnika.

Uz članak 34.

Ovim člankom uređuje se broj sati usluge koju može ostvariti korisnik usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent te se razvrstava satnica u tri kategorije sukladno potrebama korisnika. Također se uređuje iznimka u odobravanju broja sati za osobe kojima je odobrena usluga cjelodnevnog boravka više od tri dana u tjednu temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te iznimka za osobe čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja za potrebu skrbi o njoj temeljem zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi, a koja živi sa samohranim roditeljem, u jednoroditeljskoj obitelji, u dvočlanom kućanstvu, u kućanstvu s dvije ili više osoba s invaliditetom ili je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe jer joj je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko tehničkih zahvata za koje je prema preporuci liječnika roditelj njegovatelj ili njegovatelj osposobljen, a koja se zbog svog zdravstvenog stanja ne može uključiti u programe u zajednici, kao i iznimka u odobravanju broja sati za osobe koje žive u kućanstvu u kojem je bračni ili izvanbračni partner roditelja njegovatelja zbog radnih obveza odsutan iz mjesta prebivališta duže od 6 mjeseci godišnje. Pored navedenog propisana je iznimka za osobe koje imaju status studenta, a čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja kojom se studentima ne ograničava broj sati temeljem navedenog prava roditelja.

Uz članak 35.

Ovim člankom utvrđuje se broj sati usluge koju može ostvariti korisnik usluge osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik te se razvrstava satnica za korisnike usluge osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhe osobe i korisnike usluge osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik za gluhoslijepe osobe.

Uz članak 36.

Ovim člankom utvrđuje se broj sati usluge koju može ostvariti korisnik usluge osobne asistencije koju pruža videći pratitelj te se razvrstava satnica u tri kategorije sukladno potrebama korisnika.

Uz članak 37.

Ovim člankom se utvrđuje korisnik usluge osobne asistencije koji je imenovan članom izvršnog tijela međunarodne organizacije može ostvariti uslugu osobne asistencije u većoj satnici od one propisane člancima 34., 35. i 36. ovoga Zakona.

Uz članak 38.

Ovim člankom utvrđuje se broj sati potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa koju pruža pomoćnik u nastavi ili stručni komunikacijski posrednik, a koju može ostvariti učenik s teškoćama u razvoju.

Uz članak 39.

Ovim člankom uređuje se način određivanja cijene usluge osobne asistencije koja se pruža u mreži i izvan mreže usluge osobne asistencije te se uređuje da način utvrđivanja cijene usluge osobne asistencije koja se pruža u mreži usluge osobne asistencije, propisuje ministar pravilnikom.

Uz članak 40.

Ovim člankom uređuje se da osoba koja uslugu osobne asistencije koristi temeljem rješenja Zavoda nije dužna sudjelovati u plaćanju usluge ukoliko su joj prihodi niži od prosječne neto plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini, odnosno da je dužna sudjelovati u plaćanju cijene usluge u iznosu od 1 % cijene usluge ukoliko su joj prihodi viši od prosječne neto plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini te u iznosu od 2 % cijene usluge ukoliko su joj prihodi viši od dvije prosječne neto plaće isplaćene u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini. Također se uređuje da se u iznos prihoda kojima je korisnik dužan sudjelovati u plaćanju cijene usluge osobne asistencije ne uračunava iznos koji korisnik plaća za uzdržavanje člana obitelji, prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi. Člankom se uređuje da je iznos sudjelovanja u plaćanju cijene usluge osobne asistencije korisnik dužan uplatiti u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

Uz članak 41.

Ovim člankom uređuje se način odlučivanja o iznosu sudjelovanja korisnika u plaćanju cijene usluge osobne asistencije.

Uz članak 42.

Ovim člankom uređuje se plaćanje usluge osobne asistencije na teret Ministarstva u slučaju da korisnik nije obavezan sudjelovati u plaćanju cijene usluge osobne asistencije sukladno članku 40. stavku 1. ovoga Zakona.

Uz članak 43.

Ovim člankom uređuje se stvarna nadležnost Zavoda za odlučivanje o pravu na uslugu osobne asistencije i stvarna nadležnost mjesno nadležne jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba za odlučivanje o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije sukladno pravilniku iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona. Također, ovim člankom uređuje se stvarna nadležnost za priznavanje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisuje se najduži rok na koji se može donijeti rješenje o ispunjavanju uvjeta iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona te se propisuje obveza i rok za podnošenje novog zahtjeva za pružatelja usluge koji želi pružati uslugu osobne asistencije nakon isteka roka utvrđenog rješenjem.

Uz članak 45.

Ovim člankom uređuje se način određivanja mjesne nadležnosti u postupcima priznavanja prava na uslugu osobne asistencije te se propisuju slučajevi u kojima se ne mijenja mjesna nadležnost.

Uz članak 46.

Ovim člankom uređuje se način određivanja mjesne nadležnosti u postupcima priznavanja prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Uz članak 47.

Ovim člankom uređuje se način određivanja mjesne nadležnosti u postupku ostvarivanja prava na uslugu osobne asistencije za osobu koja se zatekne izvan mjesta svog prebivališta te osobu koja nije u stanju štititi svoja prava i interese.

Uz članak 48.

Ovim člankom uređuje se način određivanja mjesne nadležnosti u postupku ostvarivanja prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa za osobu koja se zatekne izvan mjesta svog prebivališta te osobu koja nije u stanju štititi svoja prava i interese.

Uz članak 49.

Ovim člankom uređuje se pravna osnova za korištenje usluge osobne asistencije, pravo korisnika da predloži pružatelja usluge osobne asistencije te obveza korisnika da u cijelosti snosi troškove usluge ukoliko uslugu osobne asistencije koristi temeljem ugovora sklopljenog između korisnika i pružatelja usluge.

Uz članak 50.

Ovim člankom uređuje se način pokretanja postupka za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije te način pokretanja postupka za utvrđivanje ispunjavanja mjerila za pružanje usluge osobne asistencije.

Uz članak 51.

Ovim člankom uređuje se nadležnost Komisije za procjenu potrebe korisnika za utvrđivanje potrebe za uslugom osobne asistencije koju pruža osobni asistent, komunikacijski posrednik ili videći pratitelj, potrebnog broja sati usluge te opravdanosti pružanja usluge od strane člana obitelji, dokumentacija temeljem koje se procjenjuje potreba korisnika za uslugom osobne asistencije, način izrađivanja Liste procjene potreba za svakog korisnika, sastav Komisije za procjenu potrebe korisnika i način sazivanja te nadležno tijelo za imenovanje članova. Također se propisuje da način rada Komisije za procjenu potrebe korisnika pravilnikom propisuje ministar.

Uz članak 52.

Ovim člankom uređuje se rok za donošenje rješenja o priznavanju prava na uslugu osobne asistencije.

Uz članak 53.

Ovim člankom uređuje se rok za donošenje rješenja o priznavanju prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Uz članak 54.

Ovim člankom se uređuje da se pravo na uslugu osobne asistencije priznaje s danom početka korištenja usluge.

Uz članak 55.

Ovim člankom uređuje se materijalna i kaznena odgovornost podnositelja zahtjeva, odnosno korisnika za točnost podataka navedenih u zahtjevu ili danih u postupku preispitivanja uvjeta za daljnje ostvarivanje prava na uslugu osobne asistencije. Također, uređuje se da su na zahtjev Zavoda, sudovi, financijske institucije i druga tijela dužni bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana dostaviti podatke o prihodima podnositelja zahtjeva.

Uz članak 56.

Ovim člankom uređuje se, da će Zavodu slučaju kada je za odlučivanje o pravu na uslugu osobne asistencije potrebno utvrđivanje činjenice invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti zatražiti vještačenje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu. Također, uređuje se mogućnost Ministarstva da, u slučaju kada se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o pravu na uslugu osobne asistencije, u vezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, zatraži nalaz i mišljenje Središnjeg ureda Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, prije donošenja rješenja o žalbi.

Uz članak 57.

Ovim člankom uređuje se dužnost korisnika prava na uslugu osobne asistencije da obavijesti Zavod o svakoj promjeni koja utječe na daljnje korištenje usluge, najkasnije u roku od osam

dana od dana nastanka promjene. Također se uređuje da na osnovi prijave korisnika ili na osnovi podataka pribavljenih po službenoj dužnosti, Zavod donosi novo rješenje samo ako su se promijenile okolnosti o kojima ovisi priznavanje usluge. Ovim člankom uređuje se dužnost javne ustanove koja obavlja djelatnost odgoja i obrazovanja da obavijestiti Upravni odjel, odnosno Gradski ured o svakoj promjeni koja utječe na daljnje osiguravanje potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Uz članak 58.

Ovim člankom uređuje se mirovanje prava na uslugu osobne asistencije za korisnika koji se nalazi u zdravstvenoj ustanovi te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od 30 dana, odnosno prestanak prava na uslugu osobne asistencije za korisnika koji se nalazi u zdravstvenoj ustanovi te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od šest mjeseci.

Uz članak 59.

Ovim člankom uređuje se pravo na izjavljivanje žalbe, tijelo koje odlučuje o žalbama te pokretanje upravnog spora.

Uz članak 60.

Ovim člankom uređuje se da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Uz članak 61.

Ovim člankom uređuje se da se troškovi postupka za ostvarivanje prava na uslugu osobne asistencije i ostvarivanje prava na potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa osiguravaju u državnom proračunu.

Uz članak 62.

Ovim člankom uređuje se način pružanja usluge osobne asistencije (u mreži i izvan mreže). Mrežom usluge osobne asistencije određuje se potreban broj usluge za područje Republike Hrvatske, odluku o mreži usluge osobne asistencije donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje jedinica područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba, a koja se objavljuje. Uslugu osobne asistencije u mreži pružaju dom socijalne skrbi i centar za pomoć u kući kojima je osnivač Republika Hrvatska te pravne osobe s kojima je Ministarstvo sklopilo ugovor o pružanju usluge osobne asistencije, a uslugu osobne asistencije izvan mreže pružaju pravne osobe koje su pribavile rješenje o ispunjavanju mjerila za pružanje usluge osobne asistencije.

Uz članak 63.

Ovim člankom uređuje se da se usluga osobne asistencije pruža u skladu sa standardima kvalitete za pružanje usluge osobne asistencije koje pravilnikom propisuje ministar.

Uz članak 64.

Ovim člankom uređuje se raspisivanje javnog poziva za podnošenje ponuda za pružanje usluge osobne asistencije prema iskazanim potrebama u mreži usluge osobne asistencije. Propisuju se pružatelji usluga koji mogu podnijeti ponudu, odnosno pružatelji koji nisu dužni podnijeti

ponudu. Također se uređuje da obrasce za podnošenje prijave na javni poziv, način i uvjete sklapanja ugovora o pružanju usluge osobne asistencije u mreži usluge osobne asistencije pravilnikom propisuje ministar.

Uz članak 65.

Ovim člankom propisan je postupak sklapanja ugovora za pružanje usluge osobne asistencije u mreži s pružateljima usluge čiji osnivač nije Republika Hrvatska.

Uz članak 66.

Ovim člankom uređuje se upis u registar pružatelja usluge osobne asistencije koji vodi Ministarstvo u elektroničkom obliku i koji je javno dostupan na mrežnim stranicama Ministarstva, a koji je sastavni dio registra pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi koji se vodi sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi. Također, uređuje se da sadržaj i način vođenja registra pravilnikom propisuje ministar.

Uz članak 67.

Ovim člankom uređuje se obveza jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba upisati pružatelja usluge osobne asistencije u registar pružatelja usluge osobne asistencije.

Uz članak 68.

Ovim člankom uređuje se obveza pružatelja usluge osobne asistencije za ažurnim upisivanjem korisnika usluge osobne asistencije u evidenciju korisnika usluge, kao i evidentiranjem zaprimljenog zahtjeva za pružanje usluge osobne asistencije u evidenciju zaprimljenih zahtjeva.

Uz članak 69.

Ovim člankom uređuje se obveza Zavodu, domu socijalne skrbi, centru za pomoć u kući i pravnoj osobi iz članka 24. stavka 1. ovoga Zakona voditi evidenciju i dokumentaciju u skladu s odredbama pravilnika kojeg donosi ministar te obveza dostavljanja Ministarstvu godišnje statističko izvješće. Nadalje, uređuje se da sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije pravnih osoba koje pružaju uslugu osobne asistencije ministar propisuje pravilnikom te se uređuje da se upute i način popunjavanja obrasca godišnjeg statističkog izvješća objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva.

Uz članak 70.

Ovim člankom uređuje se da upravni nadzor nad zakonitošću rada Zavoda u postupcima ostvarivanja prava na uslugu osobne asistencije provodi Ministarstvo sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

Uz članak 71.

Ovim člankom uređuje se da inspekcijski nadzor nad radom pružatelja usluge osobne asistencije provodi Ministarstvo sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

Uz članak 72.

Ovim člankom uređuje se obveza korisnika koji je ostvario pravo na uslugu osobne asistencije na koju nije imao pravo, da nadoknadi štetu ako je na temelju neistinitih ili netočnih podataka ostvario pravo na uslugu osobne asistencije na koju nije imao pravo ili ju je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada te ako ju je ostvario zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na prestanak ili opseg usluge.

Uz članak 73.

Ovim člankom uređuje se supsidijarna primjena zakona kojim se uređuju obvezni odnosi pri utvrđivanju prava na naknadu štete.

Uz članak 74.

Ovim člankom uređuje se da u slučaju nastanka štete Zavod poziva korisnika da u određenom roku nadoknadi nastalu štetu, a ako šteta ne bude nadoknađena, Republika Hrvatska podnosi tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju mu dostavlja Zavod.

Uz članak 75.

Ovim člankom uređuje se mogućnost sklapanja nagodbe između Zavoda i obveznika naknade štete o načinu i vremenu naknade štete, uvažavajući prihode korisnika, njegovo imovno stanje i socijalni položaj, te da je o sklopljenim nagodbama Zavod dužan voditi evidenciju.

Uz članak 76.

Ovim člankom uređuje se mogućnost Zavoda za donošenje odluke o otpisu duga djelomično ili u cijelosti, ako utvrdi da podnositelj prijedloga nije u mogućnosti naknaditi štetu bez ugrožavanja podmirenja osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba, uzimajući u obzir njegove prihode, imovinsko stanje i socijalni položaj. Ako dug obveznika naknade štete koji se otpisuje iznosi 1.320,00 eura i više, Zavod može otpisati dug samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Također se uređuje obveza Zavoda voditi evidenciju o otpisu tražbine, te da će način utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za otpis duga pravilnikom propisati ministar.

Uz članak 77.

Ovim člankom pružatelju usluge osobne asistencije se propisuje obveza povrata nepripadajuće naknade u slučaju da korisniku nije pružio uslugu osobne asistencije.

Uz članak 78.

Ovim člankom propisuje se ovlaštenje Republici Hrvatskoj za podnošenje tužbe radi povrata nepripadajuće naknade u slučaju kada pružatelj usluge osobne asistencije nije izvršio povrat nepripadajuće naknade.

Uz članak 79.

Ovim člankom propisuju se prekršajne odredbe temeljem kojih će se kazniti za prekršaj pravna osoba, dom socijalne skrbi i centar za pomoć u kući, kao i odgovorna osoba u pravnoj osobi, domu socijalne skrbi i centru za pomoć u kući radi nezakonitog pružanja usluga.

Uz članak 80.

Ovim člankom propisuju se prekršajne odredbe temeljem kojih će se kazniti za prekršaj pravna osoba, kao i odgovorna osoba u pravnoj osobi, radi nezakonitog zapošljavanja.

Uz članak 81.

Ovim člankom propisuju se prekršajne odredbe temeljem kojih će se kazniti za prekršaj Zavod, dom socijalne skrbi, centar za pomoć u kući i druga pravna osoba, kao i odgovorna osoba u Zavodu, domu socijalne skrbi, centru za pomoć u kući i drugoj pravnoj osobi, radi nepropisnog vođenja evidencije i dokumentacije.

Uz članak 82.

Ovim člankom uređuje se obveza i rok za donošenje pravilnika i odluka.

Uz članak 83.

Ovim člankom uređuje se da pružatelj usluge osobne asistencije, koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona ima s Ministarstvom sklopljen ugovor za provedbu programa usmjerenih osiguravanju usluge osobne asistencije ili ima s Ministarstvom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje sklopljen ugovor o pružanju usluge osobne asistencije koji je sufinanciran iz sredstava Europskog socijalnog fonda, nastavlja s pružanjem usluge do roka utvrđenog ugovorom i po uvjetima dokumentacije poziva na dostavu projektnih prijedloga na temelju kojeg je ugovor sklopljen.

Uz članak 84.

Ovim člankom uređuje se da osobni asistent, komunikacijski posrednik i videći pratitelj koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pruža uslugu osobne asistencije temeljem ugovara o radu sklopljenim s pružateljem usluge kroz programe i projekte, može i dalje pružati uslugu osobne asistencije do isteka ugovora, a najkasnije do 31. prosinca 2023. i u slučaju da ne ispunjava uvjete za osobnog asistenta, komunikacijskog posrednika i videćeg pratitelja propisane člancima 18., 19. i 20. ovoga Zakona.

Uz članak 85.

Ovim člankom propisuje se uvjet za komunikacijskog posrednika za gluhe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom, komunikacijskog posrednika za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom i komunikacijskog posrednika za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku u ostalim sustavima komunikacije, koji će biti na snazi do stupanja na snagu članka 19. stavka 2., stavka 4. podstavka 2. i stavka 5. podstavka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 86.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona 1. srpnja 2023., osim članka 1. stavka 2., članka 2. stavka 2. i 3., članka 4., članka 5. točaka 7. do 10., članka 7. stavka 4. i 5., članka 8. stavka 2. i 3., članka 9., članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 17., članka 23. stavka 7., članka 24. stavka 2., članka 38., članka 43. stavka 3., članka 46., članka 48., članka 53., članka 57. stavka 3., članka 59. stavka 5. i 6., članka 60. stavka 2. i članka 61. stavka 2. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2024. te članka 19. stavka 2., stavka 4. podstavka 2. i stavka 5. podstavka 2. i članka 21., članka 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. srpnja 2024. Odgodom primjene članka 19. stavka 2., stavka 4. podstavka 2. i stavka 5. podstavka 2. ovoga Zakona do 1. srpnja 2024. godine uvjet obrazovanja za komunikacijskog posrednika za gluhe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom, komunikacijskog posrednika za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku hrvatskim znakovnim jezikom i komunikacijskog posrednika za gluhoslijepe osobe koji pruža komunikacijsku podršku u ostalim sustavima komunikacije bit će završena najmanje razina obrazovanja 4.1. ili 4.2. HKO- a, odnosno završena najmanje razina obrazovanja 4.1. ili 4.2. HKO-a i završen odgovarajući program obrazovanja odraslih (osposobljavanja), dok će nakon 1. srpnja 2024. uvjet obrazovanja za navedene komunikacijske posrednike biti završena najmanje razina obrazovanja 4.1. ili 4.2. HKO-a i završen odgovarajući program za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u. Odgoda primjene članka 21. i članka 22. ovoga Zakona do 1. srpnja 2024. omogućava donošenje programa za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u za pomoćnika u nastavi i za stručnog komunikacijskog posrednika i završavanje programa za stjecanje odgovarajuće kvalifikacije ili skupova ishoda učenja sukladno HKO-u za pomoćnika u nastavi i za stručnog komunikacijskog posrednika koji uključuje položen ispit razine B2 o poznavanju hrvatskog znakovnog jezika te time stjecanje uvjeta propisanih člankom 21. i člankom 22. za pomoćnika u nastavi odnosno stručnog komunikacijskog posrednika.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona potrebno je u Državnom proračunu Republike Hrvatske osigurati ukupno 85.965.723 eura u 2023. godini, 206.147.952 eura u 2024. godini, 206.078.526 eura u 2025. godini te 201.515.516 eura u 2026. godini, uključujući sredstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Europskog socijalnog fonda plus (ESF+).

Od navedenog iznosa u Državnom proračunu Republike Hrvatske na proračunskim aktivnostima koje su u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, a u svrhu osiguravanja usluge osobne asistencije planirano je 61.142.578 eura u 2023. godini, 176.234.886 eura u 2024. godini, 176.165.460 eura u 2025. i 176.165.460 eura u 2026. godini (uključujući sredstva za rad Komisije za procjenu potreba korisnika za uslugom osobne asistencije). Sredstva za 2023. godinu osigurati će se preraspodjelom unutar Državnog proračuna za 2023. godinu, a u narednim godinama osigurati će se unutar limita ukupnih rashoda koje Vlada Republike Hrvatske utvrđuje Odlukom o proračunskom okviru za naredno trogodišnje razdoblje.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske na proračunskim aktivnostima koje su u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja u svrhu osiguravanja potpore tijekom odgojno-obrazovnog procesa odnosno za osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika, potrebno je osigurati iznos od 21.036.564 eura u 2023. godini, 25.350.056 eura u

2024. godini, 25.350.056 eura u 2025. godini i 25.350.056 eura u 2026. godini uključujući sredstva Europskog socijalnog fonda plus (ESF+). Dodatna sredstva za angažman pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika osiguravaju osnivači osnovnoškolskih ustanova u oko 18% na dodijeljena sredstva u okviru poziva iz programa Europskog socijalnog fonda (ESF-a) i Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i to za 2023. godinu u iznosu od 3.786.581 eura, za 2024. godinu 4.563.010 eura i za 2025. godinu 4.563.010 eura.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 15. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 31. ožujka 2023., donesen je zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o osobnoj asistenciji. Hrvatski sabor uputio je predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenje radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Konačni prijedlog zakona usuglašen je s prihvaćenim prijedlozima i primjedbama iznesenim u raspravi pred radnim tijelima Hrvatskoga sabora i u raspravi na sjednici Hrvatskoga sabora te je dodatno nomotehnički i jezično doraden radi jasnoće pojedinih odredbi sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u člancima 3., 4., 17., 23., 30., 42. i 53., radi čega je došlo do promjene u numeraciji i rasporedu članaka.

U svrhu usklađenosti teksta zakona s dijelom koji se odnosi na uslugu osobne asistencije izvršene su izmjene i dopune vezano uz potporu tijekom odgojno-obrazovnog procesa.

Osim navedenog nomotehničkog usklađivanja, u Konačni prijedlog zakona unesene su dodatne promjene kako je navedeno u nastavku.

Prihvaćen je prijedlog jasnijeg definiranja obavljanja kućanskih poslova radi sprječavanja mogućih zlouporaba te je u članku 8. (ranije članak 7.) izmijenjen opis aktivnosti koje će za potrebe korisnika usluge osobne asistencije obavljati osobni asistent, na način da obavljanje kućanskih poslova, uključujući i organiziranje prehrane, koje korisnik nije u mogućnosti samostalno obaviti ili koje umjesto korisnika nisu u mogućnosti obaviti članovi kućanstva obavlja osobni asistent. Popis aktivnosti koje će obavljati osobni asistent bit će detaljnije definiran Listom procjene i potreba koju će sukladno članku 51. (ranije članak 46.) izrađivati Komisija za procjenu potrebe korisnika u suradnji s korisnikom usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent, komunikacijski posrednik ili videći pratitelj, odnosno njegovim zakonskim zastupnikom.

Sukladno prijedlogu Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskoga sabora, povećan je broj sati osobne asistencije korisnicima čiji roditelji koriste status roditelja njegovatelja s 22 na 88 sati mjesečno te je dodatno proširen krug korisnika ovoga prava što je definirano u članku 34. stavku 4. Za korisnike za koje je prošireno pravo u članku 34. stavak 5. osigurano je korištenje usluge najviše 44 sata mjesečno.

Tijekom rasprave u Hrvatskome saboru preporuka saborskih zastupnika najvećim dijelom odnosila se na prijedlog usvajanja preporuka pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

Na temelju dodatno usvojenih preporuka pravobraniteljice u članku 2. definirano je da uslugu osobne asistencije korisnici mogu koristiti u kući i izvan kuće što uključuje i podršku u

izvršavanju studentskih obveza. Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent za studente čiji roditelji ili član obitelji ima imaju status roditelja njegovatelja/njegovatelja definirano je iznimkom u članku 34. stavku 6. Aktivnosti će se i dodatno definirati Listom procjene potreba čija je izrada definirana člankom 51.

Prihvaćen je i prijedlog donošenja etičkog kodeksa koji će definirati obveze i odgovornosti pružatelja usluge, korisnika i članova njegove obitelji te je u cilju poštivanja prava korisnika usluge osobne asistencije, člankom 63. (ranije članak 57.) Konačnog prijedloga zakona propisano da se usluga osobne asistencije pruža u skladu sa standardima kvalitete za pružanje usluge osobne asistencije koje pravilnikom propisuje ministar, a sastavni dio standarda bit će i Etički kodeks čije poštivanje i u proteklom razdoblju bilo uvjet za pružanje i korištenje usluge.

Prihvaćen je prijedlog da registar iz kojeg će biti vidljivi pružatelji usluge osobne asistencije bude javno dostupan te je isto definirano člankom 66. (ranije članak 60.).

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Djelomično je prihvaćen prijedlog Kluba zastupnika SDP-a, Kluba zastupnika Domovinskog pokreta, Kluba zastupnika zeleno-lijevog bloka i saborskih zastupnika na članak 34. (ranije članak 32.) da se usluga osobne asistencije koju pruža osobni asistent osigura svim korisnicima čiji članovi obitelji koriste status roditelja njegovatelja/njegovatelja. Člankom 34. stavkom 4. propisana je iznimka za osobe koje žive sa samohranim roditeljem, u jednoroditeljskoj obitelji, u dvočlanom kućanstvu, u kućanstvu s dvije ili više osoba s invaliditetom ili u slučaju kada je osoba potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe jer joj je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko tehničkih zahvata za koje je prema preporuci liječnika roditelj njegovatelj ili njegovatelj osposobljen, a koja se zbog svog zdravstvenog stanja ne može uključiti u programe u zajednici te je za sve navedene korisnike broj sati usluge povećan s 22 na 88 sati mjesečno. Nadalje, novim stavkom 5. u članku 34. propisana je dodatna iznimka prema kojoj osobi čiji roditelj ili član obitelji ima status roditelja njegovatelja/njegovatelja može ostvariti pravo na najviše 44 sata mjesečno usluge osobne asistencije ako živi u kućanstvu u kojem je bračni ili izvanbračni partner roditelja njegovatelja zbog radnih obveza odsutan iz mjesta prebivališta duže od 6 mjeseci godišnje. Pored navedenog propisana je iznimka za osobe koje imaju status studenta, a čiji roditelj ili drugi član obitelji ima priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja kojom se studentima ne ograničava broj sati temeljem navedenog prava roditelja.

Nije prihvaćen prijedlog Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskoga sabora, Kluba zastupnika SDP-a, Kluba zastupnika Domovinskog pokreta, Kluba zastupnika za pravednu Hrvatsku i saborskih zastupnika na članak 34. (ranije članak 32.) da se broj sati usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent za različite korisničke skupine poveća jer je procijenjeno da predloženi broj sati usluge zadovoljava potrebe korisnika u aktivnostima svakodnevnog života i potrebu za socijalnom uključenosti osoba s invaliditetom što predstavlja i veliki iskorak u odnosu na sadašnje stanje.

Nije prihvaćen prijedlog Kluba zastupnika Domovinskog pokreta, Kluba zastupnika zeleno-lijevog bloka, Kluba zastupnika Za pravednu Hrvatsku, Kluba zastupnika Mosta i saborskih zastupnika na članak 5. (ranije članak. 4) da se mijenja dobna granica od 18 godina

za korisnike usluge osobne asistencije budući da su uzeta u obzir načela neovisnog življenja te Konvenciju o pravima djeteta.

Prijedlog Kluba zastupnika SDP-a, Kluba zastupnika Domovinskog pokreta, Kluba zastupnika Hrvatskih suverenista i saborskih zastupnika na članak 40. (ranije 37.) da se ukine sudjelovanje korisnika u plaćanju usluge nije prihvaćen budući da je usluga osobne asistencije socijalna usluga, te je općim zakonom kojim se uređuju ostale socijalne usluge, odnosno Zakonom o socijalnoj skrbi, propisana obveza sudjelovanja korisnika u plaćanju usluge. Identična obveza propisuje se i ovim zakonom, ali je predviđeno povoljnije sudjelovanje u plaćanju usluge u odnosu na visinu sudjelovanja za druge socijalne usluge.

Prijedlog da se dopusti istovremeno korištenje usluge osobne asistencije koju pruža osobni asistent i usluge pomoći u kući iz članka 13. (ranije članak 12.) gdje je korištenje usluge pomoći u kući navedeno kao zapreka za priznavanje prava na uslugu osobne asistencije koju pruža osobni asistent nije prihvaćeno budući da je usluga pomoći u kući sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi usmjerena na podmirivanje svakodnevnih životnih potreba: organiziranje prehrane, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene i/ili zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba, čime se preklapa s uslugom osobne asistencije.

Nije prihvaćen prijedlog Kluba zastupnika SDP-a i saborske zastupnice Marijane Puljak da se Zakonom o osobnoj asistenciji uredi i pravo na radnog asistenta budući da je u tijeku projekt kojeg provodi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u svrhu pilotiranja uvođenja usluge radnog asistenta te će se nakon evaluacije ovog projekta definirati način zakonodavnog reguliranja ove usluge.

Uredbom o metodologijama vještačenja uređuje se način i postupak vještačenja u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja ili posebnim propisom. Prilog 5. definira listu težine i vrste invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti u kojoj tjelesno oštećenje odraslih, odnosno njihovo kretanje, funkcija ruku i šaka, funkcija kralježnice, posljedice oštećenja CNS-a, nasljedni, kongenitalni, stečeni neurološki poremećaji mjere, među ostalim, i Barthelovim indeksom te stoga nije prihvaćen prijedlog Kluba zastupnika SDP-a na članak 34. (ranije članak 32.) da se briše Barthelov indeks kao jedan od kriterija za određivanje potrebnog broja sati usluge za pojedinog korisnika.

Nadalje, nije prihvaćen prijedlog Kluba zastupnika Domovinskog pokreta na članak 18. (ranije članak 17.) da uslugu osobne asistencije mogu bez iznimke pružati članovi obitelji korisnika. Dugogodišnje iskustvo pružanja ove usluge pokazalo je da pružanje usluge od strane članova obitelji nije u skladu s načelima neovisnog življenja, stoga je Konačnim prijedlogom zakona definirana iznimka da se u slučaju kada na području pružanja usluge nije moguće zaposliti osobnog asistenta ili ako to zahtijeva korisnik zbog specifičnih uvjeta pružanja usluge i potreba korisnika navedeno odobri.

Prijedlozi klubova zastupnika i pojedinačnih saborskih zastupnika koji su se odnosili na radne odnose između poslodavca i osobnog asistenta nisu prihvaćeni budući da će se na iste primjenjivati odredbe Zakona o radu kao općeg propisa.

Prijedlog Kluba zastupnika Za pravednu Hrvatsku na članak 52. (ranije 47.) vezano uz ubrzavanje postupka priznavanja prava na uslugu osobne asistencije nije prihvaćen jer je iznimno važno poštivanje procedure osiguravanja prava bez koje ovo pravo nije moguće osigurati. Bez provedenog postupka vještačenja, odnosno bez nalaza i mišljenja tijela vještačenja nije moguće utvrditi stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osobe koja je podnijela zahtjev za ostvarivanje prava na uslugu osobne asistencije niti je moguće procijeniti broj sati potrebne usluge bez rada Komisije.

Prijedlog saborske zastupnice Vesne Vučemilović vezano uz izmjene članka 23. (ranije članak 20.) koji propisuje zapreke za rad, nije prihvaćen na način da se spriječi da osobe koje bez obzira što su rehabilitirane, a učinile su kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, zaposle kao asistenti jer rokovi za brisanje podataka iz kaznene evidencije, pa sukladno tome i eventualna izmjena navedenih rokova, su predmet uređenja Zakona o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji, kao posebnog propisa, a nisu predmet ovoga Zakona.